БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

19-ЙИЛ ЧИҚИШИ

№ 5 (4464).

7 ЯНВАРЬ ЖУМА 1972 ЙИЛ

Баҳоси 2 тийин.

БЕШЙИЛЛИК ВАХТАСИДА

◆ ТОШКЕНТ тўқимачилик комбинатининг пардозлаш фабрикасида янги мослама иши ўзлаштирилди. Машина тайёрланаётган маҳсулотларнинг сифатини аниқлаб беради. Агрегатнинг яна бир муҳим томони шундаки, у меҳнат унумдорлигини бир неча баравар ошириб, ишчилар меҳнатини енгиллаштиради. Мазкур суратда ана шундай контроль-браклаш машинасини кўриб турибсиз.

ПАРТИЯ-ХЎЖАЛИК АКТИВИ ЙИҒИЛИШЛАРИ

Барча совет кишилари сингари Тошкент меҳнаткашлари ҳам КПСС Марказий Комитетининг ноябрь Пленуми ва СССР Олий Советининг учинчи сессияси қарорларига жавобан шижоат кўрсатиб меҳнат қилмоқдалар. Янги 1972 йилнинг бошланишиданоқ улар Москва ва Ленинград меҳнаткашларининг ташаббусига қўшилиб, тўққизинчи беш йиллик вазифаларини муддатидан илгари бажариш юзасидан зиммаларига юксак социалистик мажбуриятлар олмоқдалар.

Кеча пойтахтнинг тўртта районида партия-хўжалик активи йиғилишлари бўлиб ўтди.

Партия-хўжалик активи йиғилишларида: Ҳамза районида-район партия комитетининг биринчи секретари Т. Эргашев, Фрунзе районида-район партия комитетининг биринчи секретари Т. И. Акимова, Киров районида-район партия комитетининг биринчи секретари Г. К. Ҳайдарова, Куйбишев районида-район партия комитетининг иккинчи секретари Г. П. Стешенко ўртоқлар доклад қилдилар.

Партия-хўжалик активи йиғилишларида 1972 йил плани ва тўққизинчи беш йиллик вазифаларини муддатидан илгари бажариш юзасидан район меҳнаткашлари коллективларининг социалистик мажбуриятлари якдиллик билан қабул қилинди.

ЯНГИ ЙИЛНИНГ ИЛК ЗАФАРЛАРИ

◆ МАНСУР МИРНОСИРОВНИНГ «Тошкенткабель» заводида ишлаётганига 30 йилдан ошиб қолди. Оташқалб ишчи қўлидан чиқаётган маҳсулотларнинг юқори сифатли бўлишига эришиши билан бирга, смена топшириқларини доимо 1,5—2 баравар адо этмоқда. Айни кунларда у 1972 йилнинг иккинчи квартали ҳисобига маҳсулот ишлаб чиқараяпти.

И. Глауберзон ва В. Сироткин фотолари.

РЕКОРД ҚЎЙГАН МАШИНА КЎПЛАБ ИШЛАБ ЧИҚАРИЛАДИ

ПАХТА ТЕРИМИДА ЖАҲОН РЕКОРДИ ҚЎЙГАН МЕХАНИЗАТОРНИНГ ШЕРИГИ БЎЛГАН МАШИНА КЎПЛАБ ИШЛАБ ЧИҚАРИЛА БОШЛАЙДИ

Сурхондарё областидаги «Советобод» совхозининг механик-ҳайдовчиси Шоймардон Қудратов бултур терим мавсумида «Ўзбекистон—ХН-3,6» маркали тўрт қаторли агрегатда 810 тонна пахта терди. Пахтачилик машиналари бош ихтисослаштирилган конструкторлик бюроси беш йиллик иккинчи йилининг бошида ана шу машинанинг чизмаларини «Ташсельмаш» заводига жўнатди.

Бош конструктор Е. В. Радкевич ЎзТАГ мухбири билан суҳбатда бундай деди:

— Машинанинг имкониятларини тўла-тўкис намоён этишда Шоймардон Қудратов бизга кўмаклашди. Албатта, ҳамма ҳайдовчилар ҳам рекордчи механизатор билан беллаша олмайдилар. Лекин биз ҳар бир малакали қишлоқ механизатори «Ўзбекистон—ХН-3,6» маркали машина ёрдамида кун бўйи 15—18 тонна пахта теришига ишонамиз. Бу — жаҳонда маълум бўлган барча пахта териш машиналари ўртасида энг унумли ишлайдиган машинадир. Пахта қўл билан терилганда бир кунлик норма 60—80 килограмм эканлигини таққослаш учун эслатиб ўтиш кифоя қилади.

«Ўзбекистон» маркали янги машина қатор оралари кенг бўлган, эгат қатор ораси тўқсон сантиметр бўлган далалардаги пахтани териб олишга мўлжалланган. Кузда ўтказилган синовларнинг натижасига қараб конструкцияга ўзгартишлар киритилди. Бу киритилган ўзгаришлар машинанинг янада пишиқроқ бўлишини таъминлайди. Ундан фойдаланишни осонлаштиради, терим сифатини яхшилайди. Чунончи, «Ўзбекистон—ХН-3,6» маркали машина осиладиган тракторнинг қуввати оширилди: янги машинани 60 от кучига эга бўлган «Беларусь» трактори тортади.

Янги машинани ўзлаштириш завод учун ҳамиша қўшимча қийинчиликлар билан боғлиқ бўлади. Бу гал ҳам «Ташсельмаш» заводи олдида мураккаб вазифалар турибди. Лекин конструкциячинг ўзида шундай ечимлар борки, бу ишни анча осонлаштиради. «Ўзбекистон—ХН-3,6» маркали машинада кўпгина узеллар ва деталлар борки, булар ҳозир заводнинг бош конвейеридан чиқаётган «Ўзбекистон—2,4» ва «17-ХВ» маркали илгари ўзлаштирилган машиналарни йиғиш учун ишлатиладиган узеллар ва деталларга ўхшашдир. Бу ўхшашлик янги машинани кўплаб ишлаб чиқаришни жадаллаштириш имконини беради. Пахтачилик хўжаликларининг кўпгина механик-ҳайдовчилари Шоймардон Қудратов қўйган рекордга 1972 йилнинг куз фаслидаёқ етиб олиш учун кураша оладилар.

Дунёда энг кучли «зангори кема»лардан дастлаб юзтаси ишлаб чиқарилади.

Тошкент конструкторларининг ижодий режасида пахтачилик учун бир қанча янги машиналарни ишлаб чиқариш кўзда тутилади. Бу машиналар беш йилликнинг иккинчи йилида Ўрта Осиё заводларида ишлаб чиқарилади.

СЕРҚУЁШ РЕСПУБЛИКАМИЗДА

САЛОМАТЛИК ШАҲАРЧАСИ

◆ ДЕНОВ. 165- қурилиш тресги битириб топширган Денов янги район касалхонаси бир вақтда 300 та беморни қабул қила олади. Уч қаватли корпусларда 14 та шифолаш кабинетлари бор.

ҚЎҚОНДА ИШЛАНГАН ПАЙВАНД АППАРАТИ

◆ ҚЎҚОН. Шаҳардаги «Электромаш» заводи рангли металларни совуқ ҳолида чоклаб пайвандлайдиган янги машинанинг саноат кўламидаги биринчи намунасини ясади.

Бутуниттифоқ электр пайвандлаш машина-ускуналари илмий тадқиқот институти яратган бу аппаратнинг қуввати жиҳатидан жаҳонда тенги йўқ. Аппарат қирқими 100 квадрат миллиметрдан икки минг квадрат миллиметрга қадар борадиган пластинка ҳолидаги буюмларни қаттиқ қисиш йўли билан пайвандлай олади.

АНДИЖОННИНГ «БОШ» НОНВОЙХОНАСИ

◆ АНДИЖОН. Давлат комиссияси Андижонда янги нон комбинатини фойдаланишга қабул қилиб олди. Комбинатда ҳамма асосий технология процесслари механизациялашган. Корхона ҳар куни 100 тонна нон, булка ва кондитер маҳсулотлари пишириб чиқаришга мўлжалланган.

ҚИШЛОҚ МЕҲНАТЧИЛАРИ ПАРТАГА ЎТИРИШДИ

▲ ЎЗБЕКИСТОН қишлоқларида қишки ўқиш даври бошланди. Дала ва фермаларнинг минглаб меҳнатчилари парталарга ўтиришди. Ўқиш даврида колхозчилар ва совхозларнинг ишчилари янги касбларни ўзлаштирадилар, агротехника ва зоотехника асосларини ўрганадилар, мураккаб машиналарни бошқариш маҳоратини эгаллаб оладилар. «Узсельхозтехника» район бирлашмалари ҳузуридаги курслар ва семинарларда, илғор колхоз ва совхозларда жумладан, механизациялаштирилган фермалар учун кадрлар, машина-ускуналарни ремонт қилувчи мутахассислар тайёрланмоқда. Хўжаликларда ташкил этилаётган ер қазиш-текислаш отрядлари учун хам кадрлар тайёрланмоқда. Бу отрядлар қўриқ ерларни ўзлаштирмоқдалар, кичикроқ каналлар ва коллекторларни қурмоқдалар. Қишлоқдаги умумий ўқиш программасида қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариши экономикасига ва уни планлаштиришга, хўжалик ҳисобига ва меҳнатни илмий ташкил этишга катта эътибор берилмоқда.

Янги ўқув йилида илғор тажриба мактабларида, курсларда ва семинарларда салкам 150 минг колхозчига таълим бериш, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришининг турли тармоқлари учун 42,6 минг мутахассис тайёрлаш кўзда тутилмоқда.

ОРОЛ ДЕНГИЗИДА СУЗУВЧИ МАГАЗИН

▲ МЎЙНОҚ. Мўйноқдаги «Рйболов — потребсоюз»га қарашли илғор кооператор К. Карабасов 1972 йилни Орол денгизида, балиқчилар орасида кутиб олди. У балиқчиларга кўпгина моллар етказиб берди, шу молларнинг бир қисмини балиқчиларнинг ўзлари буюришган эди.

К. Карабасов тажрибали кема командири ва жуда яхши сотувчидир. Қишки балиқ овлаш қизиб кетган пайтларда уни ва ёрдамчиларини Оролнинг энг узоқ участкаларида учратиш мумкин. Улар шу жойларга саноат моллари элтиб бериб, ойлик товар обороти планини мунтазам равишда ошириб бажармоқдалар.

(ЎзТАГ).

ЧЕВАРЛАР АҲДИ

«Учқун» тўқимачилик-галантерея фирмаси республикамиз пойтахтининг пешқадам корхоналаридан ҳисобланади. Фирма чеварлари совет кишиларининг кенг истеъмол товарларига бўлган ва тобора ортиб бораётган эҳтиёжларини қондиришга ҳисса қўшишдек шарафли вазифани сидқидилдан бажармоқдалар. Улар маҳсулот ишлаб чиқаришни кўпайтириш билан бирга унинг сифатини яхшилашга катта эътибор бермоқдалар. Ички резервлар ва имкониятлардан тўлароқ фойдаланиш учун астойдил курашмоқдалар.

Ишлаб чиқариш жараёнлари муттасил такомиллаштириляпти. Корхона цехларида янги-янги асбоб-ускуналар ўрнатилмоқда. Прогрессив технология ва илғор иш усуллари тобора кенг қўлланиляпти. Шу туфайли ҳам давлат планлари доим ортиғи билан адо этилмоқда. Меҳнатсевар ишчилар ўтган хўжалик йилида ҳам катта муваффақиятларни қўлга киритишди. Йиллик топшириқ муддатидан икки ҳафта олдин адо этилди. Қўшимча 550 минг сўмлик маҳсулот реализация қилинди. Меҳнат унумдорлиги эса тўққиз процент ортди.

Фирма коллективи тўққизинчи беш йилликнинг иккинчи йилида ҳам янги марраларни эгаллашга қатъий бел боғлади. Шу мақсадда чеварлар зиммаларига янги юксак мажбуриятлар олишди.

Коллектив 1972 йилда маҳсулот реализация қилиш давлат планини 27 декабргача бажаришга аҳд қилди. Беш йиллик топшириқ эса 1975 йилнинг 4 декабригача адо этилади. Натижада меҳнаткашларга қўшимча кўплаб турли-туман тўқимачилик-галантерея буюмлари етказиб берилади. Фақатгина шу йили қўшимча 150 минг сўмлик маҳсулот реализация қилинади. Беш йиллик давомида эса бу кўрсаткич 1 миллион 100 минг сўмни ташкил этади. Коллектив қўлидан чиқаётган асосий маҳсулотдан қўшимча 1 миллион сўмлик тайёрланади.

Ишчи-хизматчилар беш йиллик мобайнида маҳсулот ишлаб чиқаришни анча кўпайтиришни назарда тутмоқдалар. Бунинг ҳаммасига меҳнат унумдорлигини ошириш эвазига, қўшимча ишчи кучи жалб қилинмаган ҳолда эришилади. 1972 йилда меҳнат унумдорлиги пландагига нисбатан икки процент ортади. Беш йиллик мобайнида эса у йигирма процентга етади. Шу мақсадда жуда кўп янги асбоб-ускуналар, прогрессив технологик жараёнлар ишлаб чиқаришга жорий қилинади. Тўққизинчи беш йилликнинг иккинчи йили давомида замонавий, унумли асбоб-ускуналардан ўн биттаси ўрнатилади. Беш йиллик мобайнида эса ҳаммаси бўлиб 60 та мураккаб агрегатлар ишга туширилади.

Фирма коллективи ишлаб чиқаришнинг бошқа техник-иқтисодий кўрсаткичларини ҳам яхшилаш режаларини тузди. Маҳсулот сифати муттасил ошириб борилади. Қатор харидорбоп янги хил буюмлар тайёрлаш йўлга қўйилади. Айниқса, тежамкорликка катта эътибор берилади.

Йил давомида материаллар ва хом ашёларни тежаб-тергаб сарфлаш ҳисобига пландагидан ташқари 50 минг сўмлик фойда олинади. Беш йил мобайнида эса қўшимча олинадиган фойда миқдори 320 минг сўмдан кам бўлмайди. Бунинг учун кўплаб материаллар ва хом ашёлар иқтисод қилинади. 1972 йилда икки тонна тола, 5 минг метр шойи-яримжун газламалар тежаб қолинади. Беш йил мобайнида эса 13 тонна тола ва 40 минг метр газлама иқтисод қилинади. Электр энергиянинг бекор сарфланмаслиги учун ҳам қатор тадбирлар белгиланди. Уларни амалга ошириш натижасида бу йил 50 минг киловатт-соат, беш йиллик мобайнида эса 300 минг киловатт-соат нур тежаб қолинади.

Фирма ишчилари, инженер-техник ходимлари ва хизматчилари зиммаларига олган шу социалистик мажбуриятни шараф билан бажариш учун қизғин кураш бошлаб юбордилар. Социалистик мусобақа байроғи тобора баланд кўтариляпти. Мусобақанинг таъсир кучини ошириш мақсадида ғолибларни моддий ва маънавий рағбатлантириш системаси қўлланилади. Мусобақа натижалари вақти-вақти билан якунланиб, борилади. Ғолиб цех, бригадаларга кўчма Қизил байроқлар, вимпеллар ва пул мукофотлари берилади. Бундан ташқари, касблар бўйича, энг яхши ишчи номини олиш учун кураш ҳам йўлга қўйилади.

Чеварларнинг шу кунлардаги куч-ғайрати, кўтаринки руҳи, унумли меҳнати бу мажбуриятларнинг шараф билан бажарилишини таъминлайди.

М. МИРҲАМИДОВ.

СУТ БУЛОҒИНИНГ МИРИШКОРЛАРИ

Равшаной Омонова 1-«Оҳангарон» совхозининг илғор сут соғувчиси. Ўзининг меҳнатсеварлиги билан катта ҳурмат қозонмоқда. Ўзига бириктилган 20 бош соғин сигирнинг ҳар бирдан ўн бир ой мобайнида 3050 килограммдан сут соғиб олди. Бу совхозда рекорд кўрсаткич ҳисобланади. У шу давр ичида пландаги 46 тонна ўрнига 61 тонна сут соғиб олишга эришди.

— Равшан опа тонг ёриши билан молхонага келади, — дейди ферма мудири Мўмин Ҳайитқулов, — у сигирларни соғишдан олдин сағрисини силаб, бирма-бир кўздан кечиради, сўнг ем-хашак беради, суғоради. Молхонани ва ҳар бир сигирни озода сақлайди. Равшан опа сўнгги уч йил ичида ўзига бириктилган жайдари сигирлардан сут соғиб олиш миқдорини икки баравардан зиёд оширишга эришди. Ўртоқ Омонова бузоқ олиш планини ҳам ошириб бажарди. Бузоқларни ўзи парвариш қилмоқда. У келгуси йил ҳар бир сигирдан сут соғиб олишни 3,5 минг килограммга етказиш учун сўз берди. Буни у албатта амалда бажара олади.

Равшаной Омонова ўзининг самарали меҳнати билан фермадаги ҳамкасбларига намуна кўрсатмоқда. Уларнинг ҳам унумли ишлашга ундамоқда. Натижада у ишлаётган 1-бўлим фермасидаги 10 нафар сут соғувчининг ҳаммаси топширилган сут соғиб олиш планларини ошириб бажардилар.

Т. ХУШНАЗАРОВ.

ҲОСИЛДОРЛИК ОРТМОҚДА

Бекобод районидаги 2-«Далварзин» совхози пахтакорлари ўтган йили 2200 гектар пахта майдонининг ҳар гектаридан 25 центнерга етказиб ҳосил кўтаришди. Пландаги 6680 тонна ўрнига 7170 тонна «оқ олтин» етиштирилди.

Бу улкан ғалабани қўлга киритишда совхознинг Комилжон Қўчқоров бошлиқ бўлим деҳқонлари айниқса зўр ғайрат кўрсатиб, ҳар гектар ердан 30,5 центнердан хирмон кўтаришди. Қамбарали Эрназаров, Хидирали Бозоров, Нуъмонжон Маҳмудов, Абдуқодир Худойбердиевлар бошчилик қилаётган звеноларда ҳосилдорлик 35—40 центнерга етказилди.

Пахтадан юқори ҳосил кўтарган деҳқонлар айни кунларда қишки тадбирларни уюшқоқлик билан олиб боришяпти. Баҳорги экиш мавсумига пухта ҳозирлик кўриб, механизаторлар техникани ремонт қилишмоқда. Ариқ-зовур қазиш, далага маҳаллий ўғит чиқариш ишлари ҳам давом эттирилмоқда.

Т. УСМОНОВ.

ОБЛАСТЬ РАЙОНЛАРИДА ЯХОБ СУВИ БЕРИШ ВА ШЎР ЮВИШНИНГ БОРИШИ ТЎҒРИСИДА ШУ ЙИЛ 6 ЯНВАРГАЧА БЎЛГАН МАЪЛУМОТ

(Топшириққа нисбатан процент ҳисобида).

Оҳангарон	142,4
Бўстонлиқ	141,0
Бекобод	137,3
Оққўрғон	100,7
Янгийўл	95,0
Орджоникидзе	86,2
Калинин	79,5
Ўрта Чирчиқ	62,1
Юқори Чирчиқ	51,6
Область бўйича	89,8

ШЎР ЮВИШ

Бўка	86,0
Бекобод	32,2

КПСС ДЕЛЕГАЦИЯСИ ЧИЛИДА

САНТЬЯГО, 5 январь. (ТАСС). Бугун Чили Коммунистик партияси Марказий Комитетида Чили Компартияси Марказий Комитети Сиёсий Комиссиясининг аъзоларига В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллиги шарафига юбилей медаллари топшириш маросими бўлди.

КПСС Марказий Комитети Сиёсий Бюросининг аъзоси, КПСС Марказий Комитети секретари А. П. Кириленко ҳозир бўлганларнинг давомли қарсаклари остида Луис Карваланга, Волода Тейтельбоймга, Хосе Ойярсега, Америко Соррильога ва партиянинг бошқа раҳбарларига медаллар тақдим этди.

«Биз қаттиқ ишонамизки, — деди А. П. Кириленко, — Чили коммунистлари марксизм-ленинизм байроғини бундан кейин ҳам баланд кўтариб борадилар, КПСС ва Ер юзидаги бошқа коммунистик партиялар билан дўстликни бундан кейин ҳам мустаҳкамлайверадилар».

Луис Корвалан мукофотланганлар номидан сўзга чиқиб, билдирилган юксак шараф учун КПСС Марказий Комитетига қизғин миннатдорчилик изҳор қилди.

ПАРТИЯ ТАШКИЛОТЛАРИДАН ХАТЛАР

СИЁСИЙ ИШЛАР САМАРАСИ

Районимиздаги «Коммунист» колхози тўққизинчи беш йилликнинг биринчи йилида партия XXIV съезди қарорларини ҳаётга татбиқ эта бориб, сабзавот етиштириш бўйича ўз зиммасига олган социалистик мажбуриятни барвақт адо этди. Аҳолига 1950 тонна ўрнига 2043 тонна сабзавот ва бошқа хил қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етказиб берилди.

Колхоз партия ташкилоти олиб бораётган оммавий-сиёсий ишлар муваффақият кўламини кенгайтиришда катта ёрдам беряпти. Сиёсий ташкилотчи, сиёсий ахборотчи ва агитаторлар коллектив олдида турган вазифаларни меҳнаткашларга атрофлича тушунтирмоқдалар. Кишиларни меҳнатга ижодий муносабатда бўлишга, ички резервлардан оқилона фойдаланишга даъват этмоқдалар. Ҳозирги кунда 76 сиёсий ташкилотчи, 15 сиёсий ахборотчи, 25 агитатор омма орасида самарали тарғибот ишларини олиб бормоқда. Колхоз партия ташкилоти хўжалик ютуқларини мустаҳкамлашда шу жамоатчиларга таянмоқда.

Колхозчиларнинг турмуш маданиятини ўстириш ва янги анъаналарни пропаганда қилишда сиёсий ташкилотчилар айниқса кўп қайғурмоқдалар. Сиёсий ташкилотчи Ё. Ёдгоров олиб бораётган ишлар айниқса мақтовга лойиқдир. Оилаларда ўтказилаётган янгича тўйлар ва маросимлар унинг иштирокисиз бўлмаётир. У туғилган кунларни нишонлаш, Совет Армияси сафига ёшларни кузатиш каби маросимларни тантанали ўтказишда ўзига бириктирилган хонадон аъзоларига яқиндан ёрдам беряпти.

Бундан ташқари, уй бекаларини фойдали меҳнатга тортишда ҳам сиёсий ташкилотчилар алоҳида тушунтириш ишларини олиб бормоқдалар. Сиёсий ташкилотчи Т. Ҳожиев олиб борган оммавий-сиёсий ишлар натижасида 8 аёл ишга жалб этилди.

Колхоз партия ташкилоти ҳузурида ҳозир сиёсий ташкилотчилар ва сиёсий ахборотчилар Совети фаол ишлаб турибди. Совет план асосида жамоатчилар диққат-эътиборини маълум мақсадларга йўналтирмоқда. Мунтазам равишда ўтиб турган Совет йиғилишларида илғор жамоатчилар тажрибаси оммалаштириляпти.

Сиёсий ташкилотчилар назарий билимини ошириш мақсадида икки йиллик мактаб ташкил этилган. Мактаб машғулотлари ҳар ойда тўрт марта бўлиб турибди. Бу тадбирларнинг ҳаммаси омма орасида олиб борилаётган сиёсий ишлар самарадорлигини оширишга хизмат қилмоқда.

И. ЙЎЛДОШЕВ,
Орджоникидзе район партия комитетининг инструктори.

МУСОБАҚА — ЮТУҚЛАР ГАРОВИ

Коллективимиз қўлга киритаётган ютуқлар кишини беихтиёр қувонтиради. Бизда тайёрланаётган маҳсулотлар кўлами йил сайин кўпайиб, сифати тобора яхшиланмоқда. Айни пайтда халқ истеъмоли товарлари ишлаб чиқаришни ҳам кўпайтирмоқдамиз. Ҳозирги кунда бундай товарлар тайёрлаш ҳажми илгариги йилларга нисбатан 20 процент ошган.

Бу ютуқларни қўлга киритишда коммунистларимиз алоҳида ғайрат-ташаббус кўрсатмоқда. Ҳозир коллектив ўртасида ойлик топшириқларни муддатидан олдин бажариш юзасидан бошланган мусобақа кенгайиб бормоқда.

Асбобсозлик цехи токари А. Савчук ва механика цехи фрезерчиси А. Усмонов ўртоқлар тўққизинчи беш йилликни муддатидан олдин бажариш учун кураш ташаббускори бўлиб чиқишди. Ҳозирги кунда 620 ишчи, 65 бригада ва 5 цех коллективи шу ташаббускорлар изидан бориб зиммаларига оширилган мажбуриятлар олдилар.

Ишчиларнинг сўзи билан иши бир. Буни тўққизинчи беш йилликнинг биринчи йилида қўлга киритилган муваффақиятлар ҳам кўрсатиб турибди. Салкам 600 ишчи йиллик планни муддатидан анча олдин адо этиб қўйди. 1972 йилнинг иккинчи ярми ҳисобига маҳсулот ишлаб чиқараётган ишчилар ҳам ҳозир оз эмас.

КПСС Марказий Комитетининг «Социалистик мусобақани ташкил этишни янада яхшилаш тўғрисида» қабул қилган қарори ишчилар ижодий активлигини оширишда қўл келмоқда. Эндиликда мусобақанинг ошкоралигига эътиборни кучайтирганмиз. Мусобақа ғолиблари ва ўз касбининг усталарини ҳар ой охирида маълум қилиб борилаяпти. Айрим цехларда, жумладан, 1-цехнинг механика участкасида бригадалараро мусобақа якунлари ҳар куни маълум қилиб турилади. Бу тадбир вазифаларни оператив тақсимлаш ва оқсаётган участкаларга ўз вақтида керакли ёрдам кўрсатиш имконини беряпти.

Иш вақтидан унумли фойдаланиш, сифатли маҳсулот ишлаб чиқариш ва резервларни тўлароқ ишга солишда коммунистик меҳнат зарбдорлари ҳаммага ўрнак бўлмоқдалар. 675 ишчи ва инженер-техник ходим коммунистик меҳнат зарбдори, 38 бригада коммунистик меҳнат коллективи номига яраша меҳнат қилмоқда.

Ҳозирги кунда коммунистик меҳнат ҳаракати яна ҳам кенг қулоч ёйган. Завод партия ташкилоти социалистик мусобақанинг самарадорлигини оширишда ва мусобақа формаларини такомиллаштиришда зарур тадбирларни ишлаб чиқмоқда. Ҳозир биз тўққизинчи беш йилликнинг иккинчи йили планини ҳам муддатидан олдин бажариш учун бошланган мусобақанинг оммавийлигини таъминлаш устида қайғурмоқдамиз.

П. ДАВИДЕНКО,
Ўзбекистон химия машинасозлиги заводи партия комитетининг секретари.

ЯНГИ ЛОЙИҲАЛАР

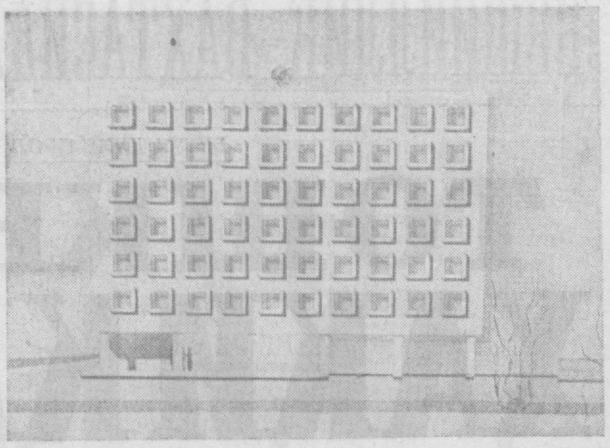

Бу муҳташам бино ҳали бунёд этилганича йўқ. Фақат унинг лойиҳаси тайёр бўлди, холос. Лекин яқин келгусида қўли гул бинокорлар қурилишни бошлаб юборадилар.

«Ташгипротранс» лойиҳалаш институтининг ишлаб чиқариш корпуси учун мўлжалланган қўшимча бино ана шундай кўринишга эга бўлади.

Пастдаги бино лойиҳасини «Узгипроместпром» лойиҳалаш институти ходимлари ишлаб чиқаришган. Пойтахтимизда қад кўтарадиган бу бино «Ёдгорлик» фабрикаси учун мўлжалланган. Темир-бетон конструкциялари асосида бунёд этиладиган бинонинг ташқи кўриниши миллий архитектура ҳамда меъморчилик энг яхши намуналари асосида безатилади.

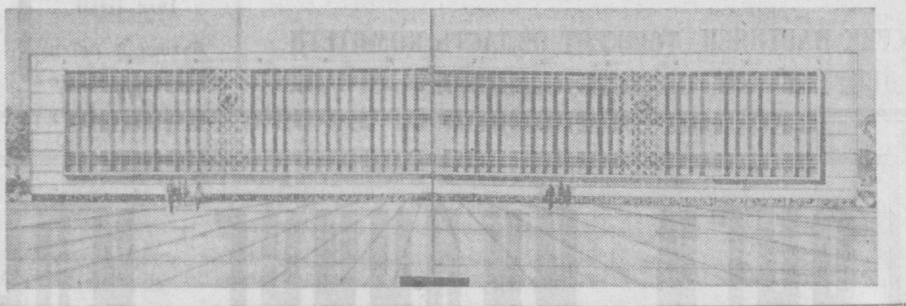

ТАРБИЯ УЧУН ҲАММАМИЗ ЖАВОБГАР

Тарбия ҳамиша муҳим, актуал ва мураккаб масаладир. Бу масала ҳеч қачон эскирмайди, кун тартибидан тушмайди, чунки ёшлар бирин-кетин ўсиб етилаверади, бирининг ўрнини иккинчиси эгаллайверади.

Ёшлар жамиятдан муносиб ўрин эгаллагунларича қанча йўл босадилар, хилма-хил қийинчиликларга дуч келадилар, хар-хил шароитда яшайдилар. Шунинг учун ёшлар тўғри йўл топиб олишлари учун турмушнинг аччиқ-чучугини татиб кўрган катталар уларга раҳнамолик қилишлари зарур.

Ёшлар тарбияланадиган жойлар жуда кўп: мактаб, техникум, олий ўқув юртлари, ҳунар мактаблари, завод, фабрикалар ёшларимизнинг тарбия ўчоғидир. Бундан ташқари, оила, маҳалла, кўча ҳам ёшларни тарбиялашда ўзига хос катта роль ўйнайди. Чунки, ёшларнинг жуда кўп вақти уйда, маҳаллада, ўзи яшаб турган жойда ўтади. Шунинг учун катталар, маҳалла активлари ўз болалари тарбияланаётган муҳитга бефарқ қарамасликлари, уларни соғлом бўлиши учун ғамхўрлик қилишлари зарур.

Яқинда бизнинг «II-Кисловодск» маҳаллада мажлис бўлди. Унда участка милиция бўлимининг бошлиғи Раҳмоновнинг ҳисоби эшитилди. Шу муносабат билан маҳалладаги тартиб, интизом, ёшлар тарбияси ҳақида кенг фикр юритилди. Маҳаллада айрим нохуш ҳодисалар содир бўлгани қайд этилди.

Баъзи кишилар кўчалардаги ёшларнинг ножўя ҳаракатлари билан милиция ходимлари кураш олиб борсин, деб нотўғри ўйлайдилар. Ёлғиз бир милиция ходимига кенг жамоатчилик ёрдам бермаса, унинг қўлидан ҳеч нарса келмайди. Шунинг учун маҳалла меҳнаткашлари ёшлар тарбиясига алоҳида эътибор беришга, зарур вақтда милиция ходимларига кўмаклашишга, умуман маҳаллада намунали тарбия ўрнатишга қарор қилдилар. Шу мақсадда дружиначилар ҳаракати кучайтирилди. Ҳозир маҳалла дружиначиларидан Усмон Султонов, Рихсивой Бувонов, Абдужамил Қобилов, Изом Ҳайдаров, Аминжон Мирзаев, Шукур Пўлатовлар яхши хизмат қилмоқдалар.

Маҳалла активлари, оқсоқоллари ҳам қараб турганлари йўқ. Улар навбат билан дружиначилар ёнида кечалари маҳалладаги кўчаларни айланиб турадилар. Баъзи ёшларни ножўя ҳаракатларининг олди олинмоқда. Айниқса, ичкиликбозлик, безориликка қарши курашилмоқда. Шу йўл билан ёшларга таъсир ўтказилиб тарбиявий ишларда халқ милициясига ёрдам берилмоқда.

А. РАШИДОВ,
Киров район «II-Кисловодск» маҳалла комиссия раиси.

АМЕРИКА АГРЕССИЯСИНИ ҚОРАЛАЙМИЗ

Америка ҳарбийларининг Вьетнам Демократик Республикасига қарши қилаётган янги жиноятларини Ўзбекистон меҳнаткашлари барча совет кишилари билан биргаликда дарғазаб бўлиб қораламоқдалар. Ўтказилаётган митингларда ишчилар, колхозчилар, зиёлилар АҚШнинг янги иғвогарлиги хусусида Совет Ҳукуматининг баёнотини якдиллик билан қўллаб-қувватламоқдалар.

5 январда Калинин районидаги Собир Раҳимов номли колхозда кўп киши иштирокида митинг бўлиб ўтди, колхоз инженери Наби Ҳакимов қишлоқ меҳнаткашларининг фикр-туйғуларини ифодалаб бундай деди:

— Америка империалистлари ашаддий вахшийлардек иш кўрмоқдалар. Улар аёлларга ҳам, болаларга ҳам, қарияларга ҳам раҳм-шафқат қилмаяптилар. Америка ҳарбийлари осмондан ёпирилиб бомбардимон қилиб, ВДРнинг аҳоли яшайдиган тинч пунктларини вайрон этмоқдалар, халқаро ҳуқуқнинг ҳеч қандай нормалари билан ҳисоблашмаётирлар, лекин агрессорлар шуни билиб қўйсинларки, қилган барча жиноятлари учун улар албатта жавобгар бўладиган кун келади. Биз ВДРга қилинаётган вахшиёна ҳужумларни тўхтатишни талаб этамиз.

Митинг қатнашчилари ўз озодлиги ва мустақиллигини астойдил туриб ҳимоя этаётган вьетнам халқи билан қардошларча бирдамликни мустаҳкамлашга қатъий аҳд қилганликларини таъкидламоқдалар. Қабул қилинган резолюцияларда меҳнаткашларнинг коллективлари АҚШ қўшинларининг Ҳинди-Хитойдан олиб чиқиб кетилишини, вьетнам халқига ўз тақдирини мустаххалқига ўз тақдирини мустақил ҳал этиш ҳуқуқи берилишини талаб этмоқдалар.

(ЎзТАГ).

ГЕОЛОГЛАР ИЗЛАНИШДА

ЎРТА ОСИЁ геология ва минералогия илмий-текшириш институтида минераль ҳомашё бойитиш лабораторияси мавжуддир. Суратда лаборатория ходимлари технологик маъданларнинг намуналарини тажрибадан ўтказиш ҳамда кимёвий анализ қилишга тайёргарлик кўришмоқда. Чапда катта мастер П. Манунлова ҳамда В. Сизранская ўртоқлар иш устида.

Мана бу суратда эса институт олимлари, инженер-техник ходимлари томонидан яратилган тоғ жинсларини парчалаш ускунаси синовдан ўтказиляпти. Янги ускуна оғир қўл меҳнати талаб этувчи жараёнларни осонлаштиради.

Суратда: (чапдан) мастер А. Авельянов ва лаборант А. Бадиров ўртоқлар тешувчи ускунани мослашмоқда.

Л. ГЛАУБЕРЗОН фотолари.

МЎЖИЗАЛАР МАСКАНИ

...Нуроний кекса атрофи ис босиб, қорайиб ётган ўчоқ олдида чўққайганича мис қозонда милт-милт қайнаётган суюқликни қўлидаги сопол таёқча билан кавлаштирарди. Аҳён-аҳёнда ёнидаги пастак хонтахтага мук тушиб, қоғозга алланималарни ёзиб қўярди.

Бу иши фақат ўзигагина маълум эди. Бу ер унинг «лабораторияси», бироқ, «лаборатория»да ўзидан бўлак ҳеч ким йўқ. Ахир, қора қозонни аранг қайнатиб турган олим шогирдлар сақлашга маблағни қаердан олсин? Унга маош тайин этиш уёқда турсин, ҳатто бемалол ишлашига ҳам қўйишмасди, динни рўкач қилиб, сиқувга олишарди.

Кимёгар ҳамон изланади. Не машаққатлар билан сотиб олган, муқовалари йиртилиб, саҳифалари сарғайиб кетган китобини қайта-қайта ўқийди. Йиллаб тинимсиз қилинган меҳнат ва ўқиш билан топган ихтиросини рўёбга чиқара олмай қашшоқликда кўз юмади...

Ўтмишда кимёгарларнинг қисмати шундай эди. На фақат кимёгарлар, жамъи аҳли илм жаҳолат остида яшар, ижод қиларди. Бироқ, олим ва фозилларнинг фанда яратган дурдоналари жаҳон илми хазинасида абадий қолди.

Улуғ Октябрь қуёши озодлик нурини таратганлиги баробарида илм-фанга кенг йўл очди. Шонли Октябрь фан ва техника тараққиёти учун ҳам истиқбол уфқларини очиб берди.

Инқилоб туфайли кимё фанида миқдор ва сифат ўзгаришлари юз берди. Кимёда ўнлаб янги соҳалар пайдо бўлди, физика кимёси, биология кимёси, радиацион кимё, полимерлар кимёси ва бошқалар. Ана шу соҳаларнинг бири пахта целлюлозаси кимёсидир. Унинг кашф этилганига ҳали кўп бўлгани йўқ. Шунга қарамай кимёнинг бу тури устида иш олиб бораётган махсус илмий-тадқиқот институти шу қисқа давр мобайнида «туп қўйиб, палак ёзди». Ҳозир институтда 350 кимёгар ишлаб турибди.

...Пахта целлюлозаси ва технологияси илмий-тадқиқот институтининг директори, таниқли кимёгар олим, академик Ҳамдам Усмонов ҳузуридамиз. Олим пахта целлюлозаси мўъжизалари ҳақида марoқ билан сўзларди.

У лаборатория намуналари солинган ойна қутини олдимизга қўйди. Ундаги ипак толалар кўзни қамаштирарди. Кичик ишларда оппоқ кристаллар, яна бир хоначада силлиқ тахтача, турли деталлар...

— Буларнинг ҳаммаси чигитдан пахта толаси ажратиб олингандан сўнг унинг устида қолган тукдан тайёрланган, — дейди суҳбатдошимиз. — Мана буниси эса ғўзапоядан прессланган.

ОЛИМЛАР ДАВРАСИДА

Дарҳақиқат, бу ўта оппоқ ипак ғўзапоядан олинган экан.

— Бу — кимёнинг сири, — мамнун жилмаяди олим.

Чигит тукидан кийим-кечаклар, киноплёнкалар, ҳатто, озиқ-овқат саноатида кенг кўламда ишлатилаётган плёнкалар ишлаб чиқарилганига анча бўлди. Ацетат ипакдан тайёрланган ип (корд)лар автомобиль резинаси учун арматура ролини ўйнайди. Илгарилар бу иплар қамишдан ёки бўлмаса ёғочдан олинарди. Шунинг учун ҳам уларнинг нархи анча баланд юрар эди.

Ҳозир лаборатория олимлари чигит тукидан глюкозит (шакар), техника мақсадлари учун ишлатиладиган левулин ва бошқа турли кислоталар, озуқабоп сорбит қанти ишлаб тайёрламоқдалар.

Целлюлоза нитрони толаси ишлаб чиқиш устида ҳам тадқиқотлар олиб борилмоқда. Булардан ташқари, институт кимёгарлари яқинда тукдан хромотографик порошок олдилар. Бу модда ёрдамида кимёвий бирикмаларни бир-биридан ажратиш мумкин бўлади.

— Бу ҳали ҳаммаси эмас, — сўзида давом этади олим. — Сизга айтсам, пахтанинг турган-битгани бойлик. Ғўзапоясидан кўплаб моллар ишлаб чиқариш мумкин. Биринчидан, ғўзапоядан сифатли картон (қалин қоғоз) тайёрлаш, иморатбоп ва мебелбоп тахталар ясаш (Сергелида ана шундай завод қуриляпти) спирт, ачитқи, кимё саноатининг нони ҳисобланган фурфурол олса бўлади. Фурфуролдан турли смолалар ва бошқа полимер материаллар ҳосил қилинади. Ғўзапоядан юқори сифатли толалар ажратиб олиб, уни сунъий ипакка айлантириш ҳам мумкин. Ғўза баргидан кўпдан бери лимон ва олма кислоталари олинмоқда. Дори-дармон тайёрлаш йўлга қўйилди. Фармакология соҳасида оғир касалликларни даволайдиган дори айниқса муҳим ўрин тутади. Илгарилари сунъий ипак толаларини мойлаб пишитиш учун саопсток ишлатилади. Бу модда кашалот (китнинг бир тури) мойнинг ўрнини босади.

Яқинда профессор О. Содиқов бошлиқ бир группа кимёгарлар ғўза баргидан ўсимликларнинг ривожланишини тезлаштиришга хизмат қиладиган препарат тайёрлашди. У ишлаб чиқаришга тавсия этилди. Бу препарат суви билан чигит намланса, ғўза тез ривожланади.

Пахта целлюлозаси ва кимёси илмий-тадқиқот институти истиқболларини кўзлаб Тошкентнинг Черданцев номли кўчасида тўрт қаватли бино қурилди.

Институт комплекси қурилиши 1974 йилгача давом эттирилади. Яна қўшимча бино ва иншоотлар қурилади. Шундай қилиб, беш йилликнинг охирига бориб, пахта целлюлозаси институтида 700 ходим ишлайди.

— Нуқул ютуқларни гапирдигу, лекин ишда камчиликлар ҳам йўқ эмас, — дейди Ҳамдам Усмонович. «Главташкентстрой»га қарашли пардозлаш трестининг ходимларига эътирозимиз бор. Улар сифатсиз ишламоқда. Айниқса, санитария-техника заводи тайёрлаб берган лаборатория ускуналари нобоп. Кимёвий тажриба ўтказиладиган шкафларга газ трубалари ва сув трубалари нотўғри ўрнатилган. Ташқи канализация, иситиш шохобчалари, ободонлаштириш ишлари ҳануз ўлда-жўлда. «Таштрансспецстрой» тресги ишни пайсалга соляпти.

Ўзимизнинг ишларимизда ҳам камчиликлар бор. Авваламбор, лаборатория шароитида олаётган маҳсулотларимиз сифати яхши эмас. Бунинг устига хом ашёларни йиғиб келишга қийналмоқдамиз. Қўша-қўша лабораториялар, заводлар ишлаб турибди-ю, ғўзапояни йиғиб, тайёрлаб берадиган ташкилот ҳануз йўқ.

КПСС XXIV съезди қарорларида кимё саноатини ривожлантириш, айниқса, чиқиндилардан сунъий хомашё олиш масалаларига катта аҳамият берилди. Кимёгарлар олдига қўйилган улкан вазифаларни ҳал қилишда бизнинг институт олимлари ҳам ўзларининг улушларини қўшадилар.

Ҳа, мўъжизалар яратаётган республикамиз кимёгарлари халқ хўжалигимиз экономикасини юксалтиришда катта кучдир.

Ш. УСМОНОВ,
инженер.

ҚЎЛИ ГУЛ ҚУРУВЧИЛАР

Пойтахтимизда тўққизинчи беш йилликнинг биринчи йилида кўплаб уй-жой бинолари фойдаланишга топширилди. Қурувчилар янги йилнинг дастлабки ҳафталарида яна 10 та турар-жой биносини фойдаланишга топширишниятидалар. Қорақамиш, Чилонзор, Қўйлиқ массивларида ҳар бири 60 ва 48 квартирали бўлган уйларда пардозлаш ишлари олиб борилаётир. Қўйлиқ массивида куни кеча ҳар бири 48 квартирали иккита бино фойдаланишга топширилди.

Қурувчилар янги уйларга кўчиб борган оилаларнинг фарзандларини ҳам унутаётганлари йўқ. Қорақамиш ва Чилонзорда ҳар бири 280 ўринли болалар боғчаси бунёд этилмоқда.

РАЦИОНАЛИЗАТОРЛАР

Техника бўлими инженери Юсуф Жумаев кўк дафтардаги рўйхатларга узоқ тикилиб қолди. Бу ерга рационализаторларнинг фамилиялари ва улар тавсия этган таклифлар ёзиб қўйилган. Заводда ҳозир рационализаторлик ва ихтирочилик ҳаракатига қўшилганлар оз эмас. Оддий ишчилар ҳам, мастерлар ва цех бошлиқлари ҳам —ҳамма-ҳамма ишлаб чиқариш жараёнларини тўла механизациялаш устида бош қотирмоқда.

— Яхшиси мен сизга Иномжон Йўлдошевнинг қилган ишлари ҳақида ҳикоя қилиб берақолай, — деди Юсуф ниҳоят дафтардан кўз узиб. — У корхонамизнинг энг актив рационализаторларидан.

Иномжон Москвадаги пўлат институтини тамомлаб бу ерга ишга келган эди. Олдинига смена бошлиғи бўлиб юрди. Институтда олган билимларини ҳаётда синаб кўрди. Меҳнат жараёнида фикрлари тобланди, одамлар билан ишлашни ўрганди. Ишлаб чиқариш технологиясини такомиллаштиришга қаратилган таклифлари ҳаммага маъқул тушди. Йигитдаги интилиш корхона раҳбарларини ҳам хурсанд қилди. Сўнг уни прокат цехи бошлиғига ўринбосар қилиб кўтаришди.

Шундан кейин ёш инженер, Иномжон Йўлдошевнинг зиммасидаги масъулият яна ҳам оғирлашди. Бундан буён у фақатгина бир участка учун эмас, балки бутун бошли цех иши учун жавоб бериши керак эди. Енг шимариб ишга киришиб кетди. Иш жараёнида бажарилиши лозим бўлган янги-янги вазифалар кўндаланг бўлабошлади. Бу қийинчиликларни омилкорлик билан енгиш лозим эди.

Бир куни Иномжон цех бошлиғи Латфуллинга маслаҳат солиб қолди.

— Клетлар олдида ишлаётган ишчиларнинг меҳнатини енгиллаштириш устида коллектив бўлиб бир бош қотирсак буларди, — деди у. —Печлардан лахча чўғ бўлиб чиқаётган пўлат арматуралар билан юзма-юз туришнинг ўзи бўлмаяпти. Шу дамда арматуранинг учи бироз буралиб кетса борми, тўғри келиб оёққа уради. Бундай кўнгилсиз ҳолларнинг рўй бермаслиги учун шу жараённи механизациялаш лозим менингча.

— Хўш, бирор таклифингиз борми? — Латфуллин Иномжоннинг гапини бўлди.

— Бор. Печдан чиқаётган арматураларни клетларга йўналтирувчи махсус аппарат яратсак қандай буларкин?

Цех бошлиғи ўйланиб қолди. Кейин Иномжондан аппаратнинг ишлаш принципларини суриштиракетди. Хаёлда йўқ фикрлар. Иномжоннинг миясига туғилган экан. Цех бошлиғи ўз ўринбосарининг ишлаб чиқариш учун шунчалик жон койитаётганлигидан хурсанд бўлди. Кейин аппаратни яратиш учун нимаики зарур бўлса, ҳаммасини тўғрилаб берди.

Орадан кўп ўтмай, «300» стани клетлари олдида ажойиб бир агрегат пайдо бўлди. Иномжон кўпчиликнинг кўзи олдида аппарат кнопкаларини босди. Унинг ҳаракатига прокатчилар бир зум ҳанг-манг бўлиб қараб туришди. Темир «қўллар» печдан чиқаётган қизғиш арматураларни ҳеч кимнинг иштирокисиз клетларга йўналтира бошлади. Шу тариқа янги аппарат муваффақиятли синовдан ўтди. Ўшандан бери у прокат цехида ишлаб турибди.

—Илгарилари арматураларни клетларга йўналтириб турувчи ишчиларни ҳар 15 минутда алмаштириб турардик,— дейди рационализатор Иномжон Йўлдошев. — Аппаратнинг «ҳиммати» билан бу ишчиларни енгилроқ участкага ўтказиш имкони туғилди. Пировардида 2770 сўмлик иқтисодий самара кўрилди.

Шундан кейин моҳир рационализатор яна бир катта ишга қўл урди. Содир бўлаётган бракни йўқотиш мақсадида швейлерлар калибрини такомиллаштириш устида изланди. Бу галги изланишлари ҳам муваффақиятли якунланди.

— Янгилик ижодкорларининг сафи йил сайин кенгайиб боряпти, — дейди Юсуф Жумаев. — Бундан ҳаммамиз хурсандмиз. Ҳозир 280 новатор изланишда. Улардан ўтган йилда 400 та қимматли таклиф тушди. Ҳозирча бу таклифларнинг 250 таси ишлаб чиқаришга жорий этилиб, юз минг сўмликдан кўпроқ иқтисодий фойда олинди. Рационализаторлар ва ихтирочилар малакасини ошириш мақсадида турли мавзуларда лекциялар ташкил қилинмоқда, ижодий командировкалар уюштирилмоқда. Шу йилнинг ўзида рационализаторларимизнинг бир неча группаси Қараганда, Новолипецк, Нижнитагиль металл комбинатлари, Сарканай металлургия заводида бўлди. Улар қардошларимиз эришаётган муваффақиятларни ўз кўзлари билан кўриб, бой тжриба орттирган ҳолда қайтиб келишди.

В. И. Ленин номли Ўзбекистон металлургия заводи цехларида ҳозир ижодий изланишлар қизғин давом этмоқда.

Ж. НОСИРОВ.

МУТАХАССИС МАСЛАҲАТИ

ЕМ-ХАШАКНИ МОЛЛАРГА ЕДИРИШ ОЛДИДАН ТАЙЁРЛАШ

Ҳозирги куннинг энг асосий вазифаси озиқлардан оқилона фойдаланиб, ем-хашакни тежаб сарфлаш, исроф ва нобуд бўлишига йўл қўймай, чорва молларини қишловдан тўқ ва семиз олиб чиқишдир.

Маълумки, жамғарилган ем-хашаклар тўйимлилиги жиҳатидан бир-биридан фарқ қилади. Масалан, кузги донлар сомони баҳоргисига нисбатан тўйимлилиги жиҳатидан паст бўлади. Шунингдек, ўз вақтида ўриб, йиғиштирилиб олинмаган беда ва бошқа ўтлар пичани, маккажўхори силосини озуқавий қиммати агротехника муддатларда ўриб олинганларникига нисбатан кам бўлади.

Бундай озиқалар аввал тайёрланмай тўғридан-тўғри молларга едирилса, уларнинг 30—35 проценти нушхурдга чиқиб кетади. Чунки, бу озуқалар таркибида қийин ҳазм бўладиган қуриб қолган моддалар нисбати 35—40 процентга боради. Шунинг эвазига бу озуқаларнинг ҳазм бўлиш даражаси ҳам 50—55 процентдан ошмайди.

Озуқани тайёрлаш дейилганда уларга физик, биологик ва химик йўллар билан таъсир қилиб, унинг озуқавий қимматини ошириш жараёни тушунилади. Озуқани едиришга тайёрлашдан мақсад унинг мазасини яхшилаш, ҳазм бўлиш даражасини ошириш ва озуқага аралашиб қолган бегона моддаларни зарарсизлантиришдан иборатдир.

Бундан ташқари, тайёрланаётган озуқа таркибига витаминлар, макро ва микроэлементлар каби ҳаётий муҳим моддаларни рационда етишмайдиган қисмини қўшиш имконияти ҳам мавжуд бўлади.

Озуқани молларга едиришга тайёрлаш асосан уч хил усулда олиб борилади.

ФИЗИК УСУЛ. озуқани майдалаш ва буғлаш усулидир.

Ем-хашакни майдалаш асосан «ДКУ—М»; «ДКУ—1»; «УДК—7»; «КДУ—20»; «РСБ—3,5»; «ИГК—30А» каби донларни ёрма қилувчи ва дағал хашакларни майдаловчи машиналар ёрдамида бажарилади.

Озуқа майдалаб молларга берилганда улардан деярлик нушхурд чиқмайди ва исроф бўлмайди. Шунга кўра, барча хўжаликларда мавжуд дағал хашак, сомон, похол, маккахўжори пояси, ёввойи ўтлар пичанларини аввал майдалаб, сўнгра молларга едириш ниҳоят фойдалидир.

Дағал озуқаларнинг тўйимлилигини буғлаш воситасида ошириш мумкин. Буғлашни «КВ», «КМ», «КВ—100», «КВ—200», «КВ—300» каби буғ ишлаб чиқарувчи қозонларда ўтказилади. Озуқани буғлаш тахтадан ясалган яшиклар, цементли траншеялар ёки ўрачаларда ҳам олиб борилиши мумкин. Майдаланган озуқа яшик ёки траншеяларга зичлаб жойлаштирилгач, уни ош тузининг сувдаги 2 процентли эритмаси билан намлаш ва устини ёпиб 30—40 минут давомида буғлаш лозим. Озуқа 10—12 соат дамлангач, илиқ ҳолда молларга едирилади.

Дағал хашакларни хушхўр қилиш, тўйимлилигини ошириш учун буғлашдан илгари ҳар бир центнер ҳисобига 8—10 килограмм ем аралаштириш мақсадга мувофиқдир.

Буғлаш усулида тайёрланган дағал озуқаларнинг тўйимлилиги табиий ҳолдагисига нисбатан 1,5—2 баробарга ошади ва хазм бўлиш коэффициенти ҳам кўтарилади.

БИОЛОГИК УСУЛДА озуқа ўз-ўзидан қиздириш, силослаш ва ачитиш жараёнидан ўтказилади.

Озуқани ўз-ўзидан қиздиришни иссиқ хоналарга ўрнатилган яшиклар ёки траншеяларда олиб борилиши лозим. Майдаланган дағал озуқани зичлаб жойлангач, унинг ҳар бир центнерига 80—100 литр қайноқ сув қуйиб усти беркитилади ва 3—4 кун дамланади. Натижада озуқа ўз-ўзидан қизийди ва таркибидаги қийин хазм бўлувчи моддаларнинг бир қисми анча юмшаб хазм бўлиши осонлашади.

Дағал озуқаларнинг тўйимлилигини кескин ошириш борасида микробиологик жараёнга асосланган озуқа ачитқиларидан кенг кўламда фойдаланишнинг аҳамияти катта, чунки улар озуқанинг тўйимлилигини 3—4 баробарга ошириш имкониятини яратади.

Ўзбекистон чорвачилик илмий текшириш институти тажриба базасида озуқаларга ачитқи қўшиш натижасида уларнинг озуқа қиммати оширилянти. Бу ерда алоҳида қурилма яратилган бўлиб, у механик ва пневматик қориштиргич, ачитиш идиши, «ЭВР—4» вентилятор ва намуна ачитқи тайёрлаш учун иккита ёғоч бочкадан иборат. Ачитқи идишининг ҳажми 3—7 куб метрли, бочкаларники эса 100—200 литрли бўлиши мумкин.

Ачитқи ёрма қилинган дон аралашмаси, пичан, похол ёки маккажўхори пояси, қанд лавлаги, майда картошканинг пиширилган хамири ва шу кабилардан иборат бўлиши мумкин.

Ачитқи тайёрлаш усули қуйидагича: юқорида айтилган озуқа аралашмасини ҳар килограмм ҳисобига 4—6 литр сув қуйилиб буғ ёрдамида 60—65 градусгача қиздирилади ва аралаштирилади. Устидан яна ҳар куб метр суюқ қоришма ҳисобига 50—60 литр суперфосфат ва алюминийли намуна, 200—250 миллилитр, 34 процентли хлорид кислотаси ва 10—12 килограмм ундирилган арпа ёки буғдой, сўнгра майдалаб қуритилган солоди қўшилади. Буларни механик қориштиргич ёрдамида аралаштирилади, ҳароратини 80—85 градусгача кўтариб, 1,5—3 соат шундай ҳолда сақланади. Сўнгра пневматик қориштиргич ёрдамида 28—30 градусгача совитилади ва устидан қоришма вазнига нисбатан 5—6 процент миқдорида ачитқи аралаштирилади. Орадан 9—12 соат ўтгач, тайёр бўлади.

Озуқа ачитқи ёрдамида ишланса, таркибида қуриб қолган клетчатка, лигнин каби моддалар парчаланиб, енгил ҳазм бўлувчи шаклга киради. Бунда озуқадаги углеводлар 5 дан то 20 процентгача кўпайиши натижасида хазм бўладиган протеин ва озуқа бирлиги анча ортади. Шунга кўра бу усул хўжаликларда кенг кўламда жорий этилса дағал озуқалардан унумли фойдаланиш имконияти бўлади.

ХИМИЯВИЙ УСУЛ ёрдамида дағал озуқалар аммиакли сув, ишқор, кислота, коустик ва кальцийланган сода, оҳак суви ва бошқа химиявий препаратлар билан ишланади.

Аммиакнинг 25 процентини сувдаги эритмаси билан ишланган барча дағал озуқаларнинг тўйимлилиги 1,5—2 баробарга ортади. Масалан, сомон ғарами тепасида узунасига икки миллиметр диаметрли тешикчалари бўлган трубалар ўрнатилиб, улар резина шланг ёрдамида моторли цистерналарга уланади. Аммиакли сувдан ғарам оғирлигига қараб кеpакли миқдорда намланади. Сўнгра ғарам устидан полиэтилен пленкаси билан ёпилиб, 10—12 кун сақланади. Ғарам бир четидан очилиб, очиқ ҳавода 3—4 соат қолдирилса, унда аммиак ҳиди учиб кетади ва молларга едиришга тайёр бўлади.

Бу усулнинг иқтисодий афзаллиги юқори. Масалан, бир ғарамни аммиакли сув билан ишлаш учун сарфланган харажатларни ҳисоблаганда бир озуқа бирлигига фақат 1,8 тийин кетган, холос, озуқа тўйимлилиги эса икки баробар ортган.

Ҳозирги вақтда кўпчилик хўжаликларда озуқа тайёрлаш цехлари мавжуд бўлганлиги сабабли озуқани майдалаш, буғлаш, ачитқи аралаштириш, химиявий эритмалар билан ишлаш ягона технологик жараёнда кетма-кет амалга ошириш мумкин.

Хулоса қилиб шуни айтиш лозимки, қиш даврида чорва молларига бериладиган ем-хашакни, айниқса, дағал озуқалардан ёввойи ўт ва сифатсиз беда пичани, донли экинлар сомони, маккажўхори ва оқжўхори пояси каби камунум озуқаларга ишлов берилса, улардан унумли фойдаланиш имконияти яратилади.

Адҳам ИСМОИЛОВ,
Ўзбекистон чорвачилик илмий тадқиқот институтининг катта илмий ходими, қишлоқ хўжалик фанлари кандидати.

◆ **ЎЗБЕКИСТОН Фанлар академиясининг сейсмология институти ходимлари кечаю-кундуз ўз постларида она заминга қулоқ солиб турадилар. Суратда: институт қошидаги «Тошкент» сейсмик станциясининг навбатчиларидан бош инженер Юрий Рассадин билан техник Юлдуз Мирзоидовалар навбатчилик пульти ёнида.**

М. Нуриддинов фотоси.

ЭРГАШ ЖУМАНБУЛБУЛ ЎҒЛИ ТУҒИЛГАН КУННИНГ 100 ЙИЛЛИГИ ОЛДИДАН

ХАЛҚ КУЙЧИСИ

Бу ҳаёл сўнгсиздир, осмон каби кенг,
Бу хаёл тугамас ҳеч ҳали-бери.
Унинг бойликлари умрларга тенг,
Ҳамон белгисиздир бошланган ери.
Ҳамид ОЛИМЖОН.

Халқ оғзаки поэтик ижодини ҳамма вақт улуғлаб келган М. Горький: «Халқ бутун қийматларни яратувчи кучгина бўлмай, балки шу билан бирга, барча маънавий қийматларнинг ягона ва битмас-туганмас манбаи ҳам шу халқдир. Ер юзидаги барча йирик достонларни ва буларнинг энг буюги бўлган бутун дунё маданиятини яратган, ижодиётининг гўзаллиги ва донологи жиҳатдан энг аввалги —биринчи файласуф ва шоир шу халқдир», — дейди.

Ўзбек фольклори асарларини бизгача етказиб келган, совет даврида бахт-иқбол топиб, ажойиб достон, терма ва қўшиқлар ижод этган Эргаш Жуманбулбул ўғли, Фозил Йўлдош ўғли, Пўлкон-Муҳамматқул Жонмурот ўғли, Ислом шоир Назар ўғли каби ўнлаб халқ талантларини халқимиз ҳамон эъзозлаб келмоқда. М. Горький айтишича XX аср Гомерлари қаторидан муносиб ўрин олган, юз йиллик муборак тўйини ўтказиш арафасида турганимиз Эргаш Жуманбулбул ҳам ўз авлодларига «Равшанхон», «Кунтуғмиш», «Хуш келди», «Қундуз билан Юлдуз» каби қаҳрамонлик достонларини мерос қилиб қолдирди. Шунингдек,у «Ўртоқ Ленин» достони билан биринчи бўлиб ўзбек совет халқ поэзиясида доҳий Ленинга адабий ҳайкал ўрнатди.

Оқин Улуғ Октябрь социалистик революциясигача ниҳоятда машаққатли ҳаёт йўлини бошидан кечирган. «Мен бир катта ҳовлида бир ўзим қолдим. Икки ини, икки сингил, тўрт-бешта қиздан, тўрт-бешта ўғилдан, хотиндан, боладан айрилиб, айрилиқ ўтига чидаёлмай ҳув деб элдан чиқиб, дашт-биёбонларда, чўлларда сарсон-саргардон бўлиб, улоқиб айрилиқнинг ўтига тутаниб, алам, ситам, қайғу-мотамлар билан кунларни, ойларни, йилларни ўтказиб, элма-эл, юртма-юрт, шаҳарма-шаҳар, қўрғонма-қурғон, овулма-овул довдираб юрдим» дейди у.

Шунинг учун ҳам Эргаш шоир Улуғ Октябрь ғалабасини зўр эҳтирос, самимий илиқ қалб ҳарорати билан кутиб олди ҳамда Октябрни, Коммунистик партияни, улуғ Ленинни, Советлар Ватанини улуғлаб термалар ва достонлар ижод этди.

Эргаш шоир Улуғ Октябрь социалистик революциясидан сўнг «Октябрь», «Шўро», «Қизил», «Келдим», «Турсуной Марсияси», «Охунбобоев» каби термалар яратди. «Октябрь» термасида инқилобни қутлайди, унинг меҳнаткашларга келтирган бахт-саодатини таърифлаб шундай дейди:

Ўз элин шодмон айлаган,
Кулдириб хурсанд айлаган,
Душман дилин қон айлаган,
Тарафсиз полвон Октябрь.

Шоир Октябрнинг озодлик миссиясини, қадрини орттириш, унинг оламшумул тарихий аҳамиятини тўғри англатишга уринар экан, унинг ўзига хос бадиий сўз ва иборaларни эркин қўллайди. Янги дунё, озодлик, меҳнаткаш бахт-саодат, иқбол топган замонни шоир традицион халқ достонларида таъриф ва тавсиф этилган афсонавий қаҳрамонларга ишлатилган «полвон» сўзи орқали «полвон Октябрь» деб ифодалайди.

Улуғ Октябрь социалистик революциясининг ижтимоий-сиёсий аҳамиятини шоир «Қизил» термасида ҳам тасвирлайди. Термада Октябрь революцияси натижасида юз берган ўзгаришларни ширин тил, бор қалби билан жўшиб-жўшиб куйлади. Уни офтобнинг чиқишига, ёруғликка, боғ гулининг очилиши — чаманзорга қиёс қилади. Интернационал Қизил байроқ тагида миллионларни бирлаштирган Улуғ Октябрнинг символик—мажозий образини яратиш ўзбек совет фольклорида биринчи Эргаш шоирга мансуб бўлди:

Эй дўстлар, офтоб чиқиб,
Бизнинг эллар бўлди қизил.
Гулгун бўлди бизнинг шафақ
Бул осмон бўлди қизил.

Шучингдек, шоир «Шўро» термасида — Советларнинг адолатли, халқпарвар тузум эканлигини, унинг меҳнаткаш халққа хизмат қилишдан, яъни «юртнинг кўнглин олишдан» бошқа нияти йўқ эканлиги қайд этади.

Коммунистик партия ва Совет ҳукумати раҳбарларининг ролини тўғри ва ҳаққоний тасвирлашда «Охунбобоев» термаси характерлидир. Оқин Ленинчи Коммунистик партия тарбиялаб етиштирган, меҳнаткаш халқ орасидан етишиб чиққан Ўзбекистон республикасининг биринчи оқсоқоли Йўлдош Охунбобоев сиймосини тасвирлаб, унинг бадиий образи жозибали, равон мисраларда талқин этар экан, ҳаммасига баробар, катта-кичикка хушмуомала, ширин тил, нажот излаб келганларнинг ҳожатини чиқаришга моҳир, ҳар «сўзи гавҳар» камбағалпарвар бўлганлиги учун ҳам уни сардор сифатида илиқ сўзларда ардоқлайди.

Маълумки, халқ ҳаммавақт ҳамма замонларда ўзи севган қаҳрамонларни, айниқса традицион достонлардан Алпомиш, Гўрўғли, Авазхон, Хасанхон, Равшанхон каби баҳодир, ботирларни эъзозлаб келган, чунки, улар халқ Ватан иши, хизматини адо этишда ҳалол, одилона, ҳар қандай қийинчиликларни мардона енгиб амалга оширганлар. Ана шу халқ қаҳрамонлари таъриф ва улар тавсиф этилган синоним бадиий ифодалар биринчи ўзбек президенти, халқ севган қаҳрамони Йўлдош Охунбобоев сиймосида умумлаштирилади.

Халқ шоири Эргаш ота булардан ташқари халқ фарзанди Турсунойнинг фожиали ўлимига бағишлаб «Турсуной» марсиясини, 1936 йилда Тошкент шаҳрига келиши муносабати билан «Келдим» термаларини ҳам яратади. Шоир уларда Коммунистик партия ва унинг доҳийси В. И. Ленин туфайли ҳақиқатни, тўғри йўлни билиб олганлигини тасвирлайди ва бутун умри бўйи шу Ленин партиясига, Совет ҳукуматига содиқ бўлиб қолади.

С. АСҚАРОВ,
филология фанлари кандидати.

Болаларнинг музика таълими тўғрисида ғамхўрлик

Республика пойтахтидаги йигирма тўртта болалар музика мактабида ҳозир тўққиз мингдан кўпроқ қиз, ўғил бола таълим олмоқда. Тўққизинчи беш йилликнинг охирига келиб, шаҳарда олтита ана шундай ўқув юрти вужудга келади. Шаҳар музика мактаблари ўқитувчиларининг ёш авлодга музика-эстетик тарбия беришни янада яхшилаш вазифаларига бағишлаб 5 январда Тошкентда очилган биринчи илмий-амалий конференциясида ана шу ҳақда гапирилди.

Конференцияда таълим-тарбия ишларини такомиллаштирибгина қолмай, балки болалар бадиий ҳаваскорлиги тўгаракларини ўз оталикларига олиб, намунали концертлар берган мактаблар мисол қилиб кўрсатилди.

Москвадаги музика мактабларининг етакчи ўқитувчилари тошкентлик ҳамкасблари билан ўз тажрибаларини баҳам кўрдилар.

(ЎзТАГ).

КАТТА СУТ КОМПЛЕКСЛАРИ

Янгийўл районидаги Свердлов номли совхозда барпо этиладиган чорвачилик комплекси сут фабрикаси бўлиб қолади. Бу ерда беш гектарлик майдонда бир варакай олтита катта ферма жойлашади. Бу фермаларда 1200 та сигир боқилади. Ўзбекистонда биринчи шундай сут комплексининг лойиҳаси «Узгипросельхоз» институтида ишлаб чиқилди.

Сермеҳнат ишларни батамом механизациялаш кўзда тутилади. Фермалар ёнида «тандем» установкалари билан ускуналанган сут соғиш блоклари бўлиши лойиҳаланди. Омухта ем тайёрлаш енгиллашади — у махсус цехда ўрнашади. Сигирхона ва бузоқхоналарга пневматик қувур орқали ем тарқатилади.

Оғилхоналарда микроиқлим яратиш каби масала ҳам биринчи марта ҳал этилди.

Ҳозирги вақтда Тошкент атрофида жойлашган яна тўртта хўжалик учун шундай катта сут комплекслари лойиҳалари тайёрланди.

(ЎзТАГ).

Дунё хабарлари

МАМЛАКАТЛАР ОДАМЛАР ВОҚЕАЛАР

БЕҒАРАЗ ЁРДАМ

САНО, 5. Совет Иттифоқидан келган 2 тонна дори-дармон Санодаги «Ас-Саура» шифохонасига тантанали вазиятда ҳадя этилди. Шу муносабат билан шифохона залида ўтказилган митингда Яман Араб Республикасининг соғлиқни сақлаш министри Муҳаммад Канд Ал-Ахборий нутқ сўзлади. У айтдики, Яман билан СССР ўртасидаги муносабатлар тарихида Совет Иттифоқи беғараз ёрдам берганлигини кўрсатувчи мисоллар жуда кўп. Совет врачлари ва Совет Иттифоқида медицина таълими олган яманликларнинг бу ердаги самарали фаолияти туфайли медицина хизмати кўрсатиш даражаси анча кўтарилди.

ШОНЛИ ЮБИЛЕЙ

ВАРШАВА. 5 январь. (ТАСС). Польша ишчилар ҳаракати шонли революцион анъаналарни давом эттирувчи Польша Ишчи партияси ташкил топганлигига бугун 30 йил тўлиши муносабати билан Польшанинг ҳамма жойида тантаналар ўтказилмоқда.

Корхоналарда, муассасаларда, олий ўқув юртларида, мактабларда, ҳарбий қисмларда Польша Ишчи партияси фаолиятига бағишлаб кечалар, Польша ишчилар ҳаракатининг ветеранлари билан учрашувлар, лекциялар, илмий сессиялар ўтказилмоқда, виставкалар ташкил қилинган.

Варшавадаги Польша ишчилар ҳаракати тарихи музейида ташкил қилинган виставка зўр қизиқиш туғдирмоқда. Бу виставкада Польша революцион ва ишчилар ҳаракатининг ривожланишини акс эттирувчи минглаб ҳужжатлар, фото суратлар, брошюралар, газета сонлари намойиш қилинмоқда. Польша Ишчи партиясининг оккупация даврида олиб борган кураши ва ишларига, Польшада социализм негизларини тиклаш ва барпо этиш йилларида бу партиянинг раҳбарлик ва етакчилик роль ўйнаганлигини кўрсатиб беришга кўп ўрин ажратилган.

Матбуот хилма-хил материалларни ана шу унутилмас ва шонли санага бағишламоқда. Польша Ишчи партиясининг халқнинг ва Польша революцион ишчилар ҳаракатининг прогрессив анъаналаридан келиб чиқадиган принципиал программ кўрсатма ва йўл-йўриқлари ҳозирги вақтда ҳам актуал бўлиб қолмоқда, бу кўрсатмалар, деб таъкидлайди ПАП агентлиги ўзининг шарҳларида, Польша Ишчи партиясининг вориси бўлган Польша Бирлашган ишчи партияси томонидан амалга оширилмоқда ва ривожлантирилмоқда.

ПОЛЬША АҲОЛИСИ

ВАРШАВА, 5. 1971 йилнинг охирида Польша Халқ Республикасининг аҳолиси 32,9 миллион кишини ташкил этди. Аҳоли 1970 йилдагига нисбатан 225 минг киши кўпайди. Польша Халқ Республикаси бош статистика бошқармасининг таъкидлашича, шу йилнинг биринчи ярмидаёқ Польша аҳолиси 33 миллион кишига етади. Польша икки мингинчи йилни 38,6 миллион кишилик аҳоли билан кутиб олади.

В. БРАНДТ ИНТЕРВЬЮСИ

БОНН, 5 январь. (ТАСС). ГФР канцлери В. Брандт «Бунте иллюстрирте» журналининг мухбири билан қилган суҳбатида шарқ билан ғарб ўртасидаги муносабатларга тўхталди.

Янги 1972 йилда ГФРнинг Европадаги социалистик давлатлар билан муносабатларини янада ривожлантириш ГФР ҳукумати учун катта аҳамиятга эга бўлади, деб таъкидлади В. Брандт. «Яқин ойларда, — деди у, — Совет Иттифоқи ва Польша билан тузган шартномаларимизни ратификация қилиш билан боғланган парламент иши бажарилади».

Канцлернинг сўзларига кўра, бундан ташқари Чехословакия билан олиб борилаётган музокаралар давом эттирилади.

ТЎЛА МАЪҚУЛЛАНДИ

КАРАКАС, 4 январь. ТАСС мухбири **Сервандо Гарсиа Понсе** хабар беради:

Венесуэла жамоатчилиги мамлакат ҳукумати Қўшма Штатлар билан 1939 йилда имзоланган савдо шартномасини бекор қилишга қарор берганлигини қўллаб-қувватламоқда.

Мамлакат ташқи ишлар министри Аристидес Кальвани матбуот конференциясида сўзлаб айтдики, тенг ҳуқуқли бўлмаган шу шартнома Венесуэла учун бир уқубат бўлиб қолди. Шартнома мамлакатнинг иқтисодий ривожланишига тўғаноқ бўлиб, Венесуэланинг миллий манфаатлари зарарига Қўшма Штатлар учун катта-катта имтиёзлар берарди.

МАЛЬТА КЕНГАШ ЧАҚИРИШ ТАРАФДОРИ

ЛОНДОН, 5. Мальта Бош министри Доминик Минтофф парламентда нутқ сўзлаб, Европада хавфсизлик ва ҳамкорлик масалалари юзасидан Умумевропа кенгашини чақириш ғоясини ёқлаб гапирди. Минтофф ўз нутқида Англия Мальтадаги базаларда жойлашган ўз қуролли кучларини 15 январга қадар олиб чиқиб кетиши ҳақидаги Мальтанинг талабини ҳам эслатиб ўтди.

Агрессорнинг ваҳшиёна жинояти

ХАНОЙ, 5. Вьетнамда чиқадиган газеталар ўтган йил декабрь ойининг сўнгги кунларида Вьетнам Демократик Республикасининг территориясини бомбардимон қилган Америка учувчиларининг шафқатсизлиги ва ваҳшийлиги ҳақидаги материалларни эълон қилишни давом эттирмоқдалар. Чунончи, Хатинь вилоятидаги Нгисуан уездининг ўзидагина олинган маълумотларга қараганда, АҚШ ҳарбий ҳаво кучларининг самолётлари 30 декабрда далада ишлаётган деҳқонларнинг устига бомба ташлаган, сўнгра уларни ракеталардан ўққа тутган. Суантьен жамоасида АҚШ авиациясининг ҳужуми натижасида тўрт ўқувчи ўлдирилган. Шу уезддаги бошқа бир жамоада эса, 30 декабрда Америка бомбаларидан икки киши, шу жумладан, бир бола ҳалок бўлган, уч бола жароҳатланган.

КОСТА-РИКА ҲУКУМАТИНИНГ ҚАРОРИ

САН-ХОСЕ, 5. Коста-Рика ҳукумати Англиянинг «Нозерсен Рейлуэйс компани» темир йўл компаниясини ўз назоратига олди. Компания эгалари иш ташлаган ишчиларнинг иш ҳақини ошириш ва меҳнат шароитларини яхшилаш тўғрисидаги талабларини қондиришни рад этганликлари муносабати билан шу қарор қабул қилинди.

ҲИНДИ-ХИТОЙ ВАТАНПАРВАРЛАРИНИНГ МУВАФФАҚИЯТЛАРИ

ХАНОЙ, 5 январь. (ТАСС). Жанубий Вьетнам ватанпарварлари ўтган йил декабрь ойида Бенче, Анчнанг, Чавинь, Ратьзя, Камау, Зядинь, Тайнин, Бариа, Лонгкхань, Биньтхуан, Ниньтхуан ва Ламдонг вилоятларида олиб борган жанглар вақтида душманнинг бир неча юз солдатини сафдан чиқариб, унинг ҳарбий техникасига катта зарар етказганлар. ВИА агентлигининг хабар беришича, халқ озодлик қуролли кучларининг жангчилари декабрь ойида Куангчи вилоятида айниқса катта муваффақиятларга эришганлар. 9 ва 1-йўллар районида узлуксиз ҳужум қилинганлиги натижасида душманнинг 400 солдати ўлдирилган ва ярадор қилинган, 21 бронемашинаси мажақлаб ташланган, 2 ҳарбий кемаси сувга ғарқ қилинган, ўқ-дори сақланадиган катта омбори портлатиб юборилган.

Каосан Патет Лао агентлиги хабар беради: Лаос халқ озодлик армияси ўтган йил 26 декабрдан 31 декабрга қадар Жанубий Лаосдаги Боловен ясси тоғидаги душман кучларига бир қанча қаттиқ зарбалар берди. Душман қўшинларидан 200 киши ўлдирилди ва ярадор қилинди, анча техникасини йўқотди.

Вьетнамдан олинган хабарларда бундай дейилади: Лаос ватанпарварлари танлайдлик ёлланма аскарларнинг отрядларига зарба беришни давом эттирмоқдалар. Чунончи, Кўзалар водийсининг ғарбий-шимолий чеккасидаги Фукенг ҳарбий базасига 18 декабрда ватанпарварлар қўққисдан қаттиқ ҳужум қилганларидан кейин 500 қотилдан фақат 18 киши тирик қолган.

ВУЛҚОН УЙҒОНДИ

САНТЬЯГО. 5 Чилининг Каутин вилоятидаги Вильяррика вулқони икки кун мобайнида отилиши натижасида 17 киши ҳалок бўлди, дейилади ҳукуматнинг бу ерда эълон қилинган ахборотида.

Вулқон лаваси босиш хавфи остида бўлган районлардан салкам 2 минг киши кўчирилди.

ШАРҚИЙ ПОКИСТОН аҳолиси ўз халоскорлари — «Мукти бахини» ҳаракатининг отрядлари ҳамда ҳинд қўшинларини зўр шод-хуррамлик билан қарши олмоқдалар. Ҳиндистонга қочиб ўтган миллионлаб кишиларнинг маълум қисми эса яна ўз Ватанига қайтмоқда. Жумладан, Жессор шаҳрида ҳаёт тобора нормал тусга кираётгани туфайли минглаб аҳоли яна ўз жонажон шаҳари томон келмоқда.

Чапдаги суратда: Жессор шаҳрининг аҳолиси ўз халоскорларини кутиб олмоқда. Ўнгда эса қочоқлар шаҳарга қайтишмоқда.

АФП—ТАСС фотоси.

БИЗГА ЁЗАДИЛАР

САЁҲАТДАН ҚАЙТИШДИ

Пахта майдонларида жавлон уриб, баракали хирмон кўтарган, саноат корхоналари ва турли муассасаларда фидокорона меҳнатлари билан танилган комсомол-ёшлар делегацияси Тошкентга қайтиб келди.

Улар Иттифоқимизнинг Ленинград, Киев ва Москва шаҳарларида бўлиб, диққатга сазовор жойларини томоша қилдилар. Шу билан бирга, у ерлардаги саноат корхоналарида учрашувлар ўтказиб, илғор иш усуллари билан танишдилар, ўз ютуқлари ҳақида ҳикоя қилиб бердилар.

М. ЖАВҲАРОВ.

ЮБИЛЕЙ КЕЧАСИ

Пойтахт театр жамоатчилиги республикада хизмат кўрсатган санъат арбоби Иосиф Моисеевич Радун туғилган куннинг 60 йиллигини, ижодий фаолиятининг 40 йиллигини нишонладилар. Островский номли театр ва рассомчилик институтида бўлиб ўтган кечада Ўзбекистон ССР Маориф Министрининг ўринбосари А. Камолиддинов, «Ўзбекфильм» киностудиясининг етакчи режиссёрларидан Ш. Аббосов ва СССР халқ артисти Р. Ҳамроевлар юбилярни табриклашди.

Ж. МИРҒИЁСОВ.

ЭКСПОНАТЛАР — КЎРГАЗМАГА

Бутуниттифоқ халқ хўжалиги ютуқлари кўргазмаси павильонлари янги экспонатлар билан бойиб бормоқда. Тошкентлик алоқачиларнинг ижодий маҳсулотлари ҳам унинг экспозицияларидан ўрин олди.

Яқинда Тошкент электротехника алоқа институти студентлар конструкторлик бюросида тайёрланган техника воситаларидан энг яхшилари Москвага юборилди.

ЯНГИ ПОЛИКЛИНИКА

Чирчиқ шаҳрининг Ленин кўчасида қад кўтарган уч қаватли поликлиника биноси фойдаланишга топширилди.

Янги поликлиника замонавий асбоб-ускуналар билан жиҳозланган бўлиб, ў бир йўла 500 беморга хизмат кўрсатиш имкониятига эга.

О. ЛЕВАК.

БЕШ МИНГИНЧИ ФАРЗАНД

Тошкентдаги 3-туғруқхонада туғилган жажжи ўғил ва қизалоқлар сони шу кунгача беш мингдан ошиб кетди. янги йил арафасида туғилган шу 5000 фарзанд оғирлиги 4 килограмму 200 грамм бўлиб, шаҳримизда яшайдиган Ҳури Тошхўжаеванинг биринчи ўғлидир.

Туғруқхонамиз коллективи Янги йилда ҳам ота-оналарга бахт-саодат тилаб, чақалоқларнинг соғлом ўсиши учун ҳамма тадбирларни кўради.

О. СУЛТОНОВА,
Тошкентдаги 3-туғруқхонанинг бош врачи.

БИЛДИРИШ

Тошкент ишчи мухбирлар университети тингловчиларининг навбатдаги машғулоти бугун ўтказилади.

ЯНГИ шеърлар

СОНЕТЛАР

(ШУ НОМЛИ КИТОБДАН)

Юлдузларга тушиб қолди меҳримиз,
Фалсафа илмининг давоми янглиғ.
Ойга ҳам босилди бизнинг муҳримиз,
Одамнинг одамга саломи янглиғ.
Қайта кашф этилди юлдуз мавзуси,
Шеър устига юлдуз қўйди дўстларим.
Янги маъно топди «ой»,
«юлдуз» сўзи,
Юлдузлар йўлида қолди изларим.
Юлдузлар жадвалин Улуғбек бобо
Ишонч билан тутди бизнинг қўлларга.
Тарих янгиланди, ул қадим дунё —
Тақдирин топширди мард ўғилларга.
Бугун олтин бўлиб, кўксимиз безаб,
Боболар юлдузи кулса, не ажаб.

* * *

Музей ойналари тагида ноёб,—
Учбурчак мактублар — жангчилар қалби.
Мен қалблар қошида бир қатра симоб.
Она-ер кифтида турганим каби.
Ўқлардан кўкраги пора мактублар
Бетига сачраган сўнгги томчи қон.
Қўлида қисимлаб уни маҳбублар
Ҳар қарич ер учун фидо этган жон.
Қўйилмасдан қолган кўпида адрес,
Ҳатто тугамаган ёрга саломи.
«Онажон, омонман» дегану ёлғиз
Тил учида қолган хатнинг давоми.
Мактуб битилганда, дўстлар, ҳеч қачон
Қалам тутган қўлдан сачрамасин қон.

* * *

Феруза сувлари кўнглим аллалар,
Чор атроф юксак тоғ осмон кўринар.
Тошларда чайқалар ёқут лолалар,
Баҳор оғушида бўстон кўринар.
«Етти оға-ини»[1] не-недир ўйлар,
Тошлар тилга кириб ўтмишни сўйлар.
Қушлар мен билмаган қўшиқни куйлар,
Майса-гиёҳида достон кўринар.
Азим чинорларин ўзи бир дунё,
Мусаффо ҳавоси минг дардга даво,
Олтин булоғида жаҳон кўринар,
Сойида чулғанар қизлар кўзаси,
Ирмоғида янграр илҳом музаси,
Феруза келиндай жонон кўринар.

* * *

Қалдирғочдай учиб кетди болалар,
Чолу кампир қолди ҳовлида ёлғиз.
Оёғин узатиб, ўқиб дуолар
Умрини тилайди худодан ҳануз.
Ўксиш нима билмас, умридан мамнун,
Дастурхонни ёзса бордир илинжи.
Ўғил-қизларини кўргали ҳар кун
Шаҳарга тушмаса йўқолар тинчи.
Дам олиш кунлари — уйида бозор:
Невара-чевара — улар тизида.
Фарзандлар хизматга этар жон нисор,
Келинлар ош дамлар йўқдай ўзида.
Чол-кампир қишлоқда яшайди мамнун,
Уйида бозордир ҳафтада бир кун.

* * *

Қалбингда ҳамиша меҳрим ардоқлаб,
Бир нозик табассум эҳсон этасан.
Табассуминг билан ҳолим сўроқлаб,
Ёшгина кўнглимни шодмон этасан.
Навбаҳор гулидай яшнаб йўлимда,
Навқирон умримни бўстон этасан.
Ишқ ўтин ёндириб масъум дилимда,
Севги қуёшига осмон этасан.
Биргина сўзингни кўрмасдан раво,
Шайдойи қалбимни ҳайрон этасан.
Ширин хаёлимни вайрон этасан.
Ҳар куни тонг билан янгратиб наво,
Муҳаббат боғида меҳмон этасан,
Севгимиз оламга достон этасан.

Барот БОЙҚОБИЛОВ.

[1] Чинорнинг номи.

ДАЛА ЙЎЛИ

Биринчи қор ухлар яйдоқ далада,
Шудгорланган тупроқ қор тагида жо.
Уфқ ним қизғиш тусга кирган паллада,
Ёлғиз оёқ йўлда бораман танҳо.
Менинг йўлим ернинг қоқ ўртасидай,
Унда фахрланиб бораман илдам.
Юмшоқ шудгор, юриш бироз ноқулай,
Бордир ёмғирли кун мушкуллиги ҳам.
Улар бизнинг чайир танларини тоблар —
Гўдакликдан бошлаб қилмасдан канда.
Сезилмайди бизга бу хил сабаблар,
Она кўрксизлиги билинмагандай.
Шамолларни қувиб, чатнаб ўсганмиз,
Буғдой совурганмиз унда ризқ-рўзга.
Қип-қизил кўйлакда томга чиққан қиз
Ироқдан байроқдай ҳилпирар кўзга.
Қиш ҳам файзли, оқ тонг келар ёриштиб,
Тандирда гулхандай ловуллар ўтин.
Намхуш туман билан кетар қоришиб,
Сувоқли уйлардан ўрлаган тутун.
Қутли сурпа ёзиқ, меҳрини қўшар,
Хамирин зувала қиларкан онам.
Тонгги нонуштага хуштаъам нон пишар.
Буғдой нон исига тўлади хонам.
Кекса отам ғарам қатини бузиб,
Ҳар кун шу пайт томдам туширар беда.
Гўё янги тонг ва ризқини сезиб
Сармаст ғижинглайди қозиқда бедов,
Силлиқлик бегона серташвиш ҳаёт,
Тўкис бўлмаган шу гўзаллик учун,
Гўдакликдан қалбим бердим умрбод —
Содиқлик деб билдим фарзандлик бурчим.
Гоҳ йўлим тушса ҳам ўзга ватанга —
Туғишганим, сенинг ҳосилтинг мўл.
Қайтариб келади болангни сенга
Шудгорлар оралаб тушган ўша йўл!

Ҳалима ХУДОЙБЕРДИЕВА.

Тошкентдаги 63-профессионал-техника билим юртида мингдан ортиқ ёшлар ғишт терувчи, дурадгор, электрогазсваркачи, ганч ва ёғоч ўймакорлиги, монтажчи-слесарлар касбини ўрганмоқда. Суратларда: бўлажак ўймакорлар қўли билан яратилган бадиий панно. Билим юртининг деворларидаги ганчдан ишланган чиройли безаклар шу ерда таълим олаётган ўқувчилар қўлидан чиққан.

Р. Шамсутдинов фотолари. (ЎзТАГ).

ЖАНГОВАР ҚАРДОШЛИК

Белорус ва ўзбек халқларининг улуғ Ватан уруши йилларидаги жанговар қардошлиги тўғрисида қисса ва фильм устида ишлаётган бир гуруҳ ўзбек ёзувчилари, кино ҳужжатчилари Белоруссия ССР Брест областидаги Киров номли партизан отрядининг жанговар ҳаракат қилган жойларини бориб кўришди.

Брест қўшилмасининг Киров номли партизан отрядида Луқмон Ўроқов қўмондонлик қилган рота курашган эди. Ораларида рус Александр Хромов, белорус Михаил Ляшко, ўзбек Бегимқул Қулбоев ёнма-ён туриб жанг қилган халқ қасоскорлари фашист босқинчиларга даҳшат солган, душман гарнизонларини тор-мор келтирган, бошқа масъул вазифаларни бажарган эди.

Полесьеда солдат Бегимқул Қулбоевнинг хотираси хурмат билан эсланди. У пулемётчи бўлган эди. Қуршовга тушиб қолгач, Киров номли партизан отрядига кирди. Жангда жасур, дўстликка содиқ Қулбоев ҳаммага ёқиб қолган эди. Орадан бир йил ўтгач, Бегимқул взвод командири қилиб тайинланади, ундан сўнг яширин район партия комитетининг инструктори бўлади. Совет Армиясининг ғалабалари тўғрисида ҳақиқатни жасур ва саховатли йигитни Именика, Деревная, Деткович ва бошқа қишлоқлардагилар яхши билишарди.

Ўзбек ватанпарвари жангда ботирларча ҳалок бўлди. Анатополь шаҳар посёлкасининг марказий майдонидаги ўртоқлар мозорида дафн этилган.

Ўзбек ёзувчилари ва кино ҳужжатчилари партизанлар жанг қилган жойлардан ўтдилар, маҳаллий аҳоли билан учрашдилар. Киров номли отряднинг архивлари билан танишдилар.

П. СУСИКОВ.
(ТАСС мухбири).

СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ

ҚАДИМИЙ ШАТРАНЖ ЮРТИДА

Монголияда маданиятнинг барча соҳаларига, жумладан шахмат санъатига бўлган қизиқиш мисли кўрилмаган даражада ортиб кетди. Давлатдан ёрдам олаётган ва кенг жамоатчилик томонидан қўллаб-қувватланаётган физкультура ва спорт ташкилотлари сафида шахмат ўзига хос ўрин тутади.

Ҳозирги кунда республика шахмат бўйича ҳатто Франция, Италия ва шунга ўхшаш кўпгина илғор капиталистик мамлакатлардан анча юқори ўринда туради.

Хўш, бунга қандай эришилди?

Шахмат қадимдан маълум бу ўлкада ҳозир энг севимли халқ ўйинига айланган. Энди ёшлар билан бирга қариялар ҳам асосан ҳозирги замон шахмат қоидалари бўйича ўйнайдилар. Лекин, баъзи жойларда ҳали ҳам қадимги мўғул шахматини — Ўрта Осиё шатранжининг ўзгачароқ хилини учратиш мумкин. Унда ҳам фарзин кучсиз сипоҳ бўлган, рокировка бўлмаган... Бу қоидалар ўзбек шатранжи қоидаларига анча яқин келади.

Монголия Халқ революцион партияси Марказий Комитети республикада шахматни янада ривожлантириш ҳақида 1954 йил 30 апрелда махсус қарор қабул қилди.

Бундан 15 йилча бурун Монголия Халқаро шахмат федерацияси — ФИДЕга аъзо бўлди. Шундан бери мўғул шахматчилари жаҳон миқёсида ўтказилаётган йирик мусобақаларда қатнашмоқдалар. Шу йиллар орасида кўзга кўринган совет шахматчиларидан Г. Лисицин, Б. Баранов, М. Юдович, В. Антошин, В. Зак дўстларимизга қўлларидан келганча амалий ёрдам кўрсатдилар.

1959 йил охирида Тошкентда ўтказилган Осиё мамлакатлари биринчи халқаро турнирида Мўғулистондан икки вакил — Момо ва Мягмарсурен қатнашди. Бу турнирда Момо халқаро гроссмейстер Лилиенталь билан 3—4 ўринларни бўлишиб олиб, катта муваффақиятга эришди.

Монголия Халқ Республикасининг биринчи чемпиони Санжшампа кичик бир китобча ёзган. Бунда у мўғулча ўйин қоидалари ҳақида ҳикоя қилади ҳамда қадимги халқ афсоналари, ривоятлари билан таништиради. Ана шулар орасида Шарқда машҳур «Дилором моти»га ўхшаш афсона ҳам бор. «Келиннинг топган йўли» деган шу афсонада бундай дейилади:

Қадим замонда икки шахматчи чол ўтган экан. Уларнинг бири иккинчисига бор молу-қўйларини бой бериб қўйибди. Охирги сафар у ўзини тикибди. Унинг бахти юришмабди: оғир аҳволга тушиб қолибди.

Ўтовда чолнинг келини ўйинни кузатиб ўтирган экан. Фаросатли келин оғир аҳволдан қутилиш йўлини топибди-ю, бироқ буни очиқ айта олмабди. Шунда у шартли қилиб: «Ота бу йил баҳор оғир келди. Болаларимнинг иккаласи ҳам капкатта бўлиб қолишди. Очликдан қутулиш учун араваларни синдириб ўтин қилсак, болаларни иккита саватчага солиб, туянинг икки ёнига ортсакда, тоғларга чиқиб кетсак» дебди.

Чол келини топган йўлни дарҳол фаҳмлабди: араваларни, яъни руҳларни қурбон бериб, ғолиб чиқибди.

Мўғул шахматчиларининг маҳорати йилдан-йилга ўсиб бормоқда. Улар сафида энди халқаро даражадаги мастерлар ҳам бор. Кейинги жаҳон биринчилиги зоналараро турнирининг дастлабки бир ҳафтаси Уйтуменнинг пешқадамлигида ўтганлиги фикримизнинг далилидир.

Буларнинг ҳаммаси маданиятнинг ўсишига кенг йўл очувчи социалистик тузум шарофатидандир.

М. МУҲИТДИНОВ.

АВТОМАТЛАШГАН ТИР

Тошкентлик мерганлар янги тайри табиий тирда машқларни бошлаб юбордилар. Бу мамлакатда биринчи экспериментал, батамом автоматлаштирилган мерганлар «полигонидир». Усти ёпиқ бу тирда судьялар пультда ўтириб, ҳар хил машқлар учун программа билан бошқариладиган нишонларни ёқиш мумкин. Махсус мосламалар, лозим бўлган дақиқаларда уларни мерганга кўрсатадилар. Тирда бир йўла 32 спортчи отиш машқларини бажара олади. Тўппонча ишқибозлари учун махсус 25 метрлик зал ажратиб қўйилган. Кўп қатламли изоляция отишма товушларини эшиттирмайди, кондицион ҳаво системаси мерганлар учун жуда яхши шароит яратиб беради. Ҳозир телевизион аппаратлар ва автоматик намойиш таблоси монтаж қилинмоқда.

ШАХМАТ ХАБАРЛАРИ

Англияда ўтаётган анъанавий янги йил турнирида 20 ёшли совет гроссмейстери Анатолий Карпов пешқадамлик қилмоқда. У олтинчи турда бразилиялик машҳур шахматчи Мекинг устидан чиройли ғалаба қозонди. Ҳозир Карпов 5 очкога эга. Иккинчи бир вакилимиз — гроссмейстер Корчной 3,5 очко тўплаган, унинг битта кечиктирилган ўйини бор.

Чернигов шаҳрида шахмат бўйича СССР ёшлар чемпионати бошланди. Бу ерда 36 ўсмир ва 24 қиз мусобақалашмоқда. Улар мастерликка номзод ва биринчи разрядли шахматчилардир. Ўйинлар швейцарча системада ўтказилмоқда. Биринчи турда республикамиз вакили В. Логинов муваффақиятга эришиб, пешқадамлар группасига кирди.

ЦСКА АҚШ ЧЕМПИОНИНИ ЕНГДИ

Филадельфияда Марказий армия спорт клуби хоккейчилари Америка Қўшма Штатлари терма командаси билан учрашдилар. СССР чемпиони американликларни 9:3 ҳисобида мағлубиятга учратди. Американлик 15 минг томошабин бу ўйинни завқланиб кузатди.

СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ

Редактор А. ИСМОИЛОВ.

Реклама ва эълонлар

МАРКАЗИЙ «ЮБИЛЕЙ» СПОРТ ЗАЛИДА
14 январь кеч соат 8 да
15, 16 январь кундуз соат 3 да ва кеч соат 8 да
ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИ МЕҲНАТКАШЛАРИНИНГ ТАЛАБИГА БИНОАН
ЯНГИ ЙИЛ
КАТТА КОНЦЕРТЛАРИ
ҚАТНАШАДИЛАР:
Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артистлар — Таваккал ҚОДИРОВ, Жалолхон ОХУНОВ, Олмахон ҲАИТОВА, Тамара ЮНУСОВА, Дилбар АБДУЛЛАЕВА, Жуманазар БЕКЖОНОВ.
Солистлар — Фахритдин УМАРОВ, Хайрулла ЛУТФУЛЛАЕВ, Нурхон УМАРОВА (Қўқон), Ҳалима ХОЛБОБОЕВА (Марғилон), Зайнобиддин ЮСУПОВ, Ҳасан ЙЎЛДОШЕВ, Ғуломжон ва АБДУЛЛА ҒОФУРОВЛАР.
БУТУНИТТИФОҚ ТЕЛЕВИДЕНИЕ КОНКУРСИНИНГ ЛАУРЕАТИ
„ЯЛЛА“ АНСАМБЛИ
(Замонавий ўзбек халқ қўшиқлари)
ЎЗБЕК ХАЛҚ ЧОЛҒУ АСБОБЛАРИ АНСАМБЛИ.
Программани Ҳусан ШАРИПОВ ва Ғулом ТОЖИ-АЪЛОЕВЛАР олиб боради.
Билетлар Свердлов номли ва Юбилей зали кассаларида соат 2 дан сотилади.

МАРКАЗИЙ «ЮБИЛЕЙ» СПОРТ ЗАЛИДА
МАКТАБ ЎҚУВЧИЛАРИНИНГ ҚИШКИ КАНИКУЛ КУНЛАРИДА
МУЗ УСТИДА БАЛЕТ ТОМОШАЛАРИ
П. ЕРШОВ.
„КОНЕК ГОРБУНОК“
(2 парда 10 кўринишли)
МУЗ УСТИДА РАҚС
НОВОСИБИРСК ХАЛҚ ЁШЛАР АНСАМБЛИ ИЖРО ЭТАДИ
Ансамблнинг бадиий раҳбари — Лев Николаевич БЕЗЗУБИК.
ТОМОШАЛАР: кундуз соат 11, 3 ва кеч 6 да бошланади.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА ЎҚУВЧИЛАРНИНГ КАНИКУЛ КУНЛАРИДА

ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

10.25 — Кўрсатувлар программаси. 10.30 — В. И. Ленин номли Бутуниттифоқ пионер ташкилотининг 50 йиллиги олдидан. «Экранда — Хоразм пионерлари». (ўзбек тилида). 11.30 — Кинофильм (рус тилида).

12.30 дан — Москва кўрсатади.

ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

17.25 — Кўрсатувлар программаси. 17.30 — «Циркда арча». Янги йил томошалари.

Рус тилида: 18.30 — «Ахборот» информацион программаси. 18.45 — Кино ҳақида суҳбатлашамиз.

ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

20.00 дан — Москва кўрсатади.

ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

Ўзбек тилида: 20.30 — «Ахборот» информацион программаси. 20.45 — «Ўзбекистон чорвадори» программаси. 21.15 — Шоир Рамз Бобожоннинг адабий портрети.

22.30 дан — Москва кўрсатади.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

18.15 дан — Москва кўрсатади.

ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

20.00 — «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Ўзбекистон комсомоли» (рус тилида).

20.30 дан — Москва кўрсатади.

ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

22.30 — «Шайтоннинг малайлари» (бадиий фильм, рус тилида).

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

Ўзбек тилида: 20.00 — «Тўлқинда — 02». 20.30 — «Вена почта маркаси» (бадиий фильм).

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 7/I да Оққуш кўли (кундузи), Ойжамол (кечқурун), 8/I да Доктор Айболит (кундузи), Травиата (кечқурун).

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 7/I да Табассум ўғрилари (кундузи), Алишер Навоий (кечқурун), 8/I да да Аяжонларим (кундузи), Мирзо Улуғбек (кечқурун).

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 7/I да Лақма (кундузи), Ҳалима (кечқурун), 8/I да Ҳалима (кундузи) Лақма (кечқурун).

ЎЗБЕК ДАВЛАТ «ЁШ ГВАРДИЯ» ДРАМА ТЕАТРИДА — 7/I да Улимларни қолдириб доғда, 8/I да Учинчи орзу (спектакллар кундуз соат 12 ва 4 да бошланади).

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — Катта янги йил томошалари. «Циркда арча» (кундуз соат 12, 3 ва 5 яримда).

МАРКАЗИЙ «ЮБИЛЕЙ» СПОРТ ЗАЛИДА — Муз устида балет томошалари» «Конек горбунок» (кундуз соат 11, 3 ва кеч 6 да).

КИНО

Денгиз аланга ичра. — САНЪАТ САРОЙИ, «ЧАЙКА», (кундуз ва кечқурун).

Қочиш (2 серия) — «КЎКЧА», «ҲАМЗА», «ВОСТОК», (кундуз ва кечқурун). «СПУТНИК» (кундуз соат 12, 1, 4, 5 ва кеч соат 8 да).

Мен, терговчи — «ДРУЖБА» (тоқ соатларда). «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ», «МОСКВА», «ЎЗБЕКИСТОН» (кундуз ва кечқурун).

Одиссей саргузашти (жуфт соатларда). Қора Лола (тоқ соатларда) — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Фарзандлар жангга отланди — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ», (кундуз ва кечқурун).

Кашмирдаги севги (ўзбек тилида) — НАВОИЙ номли (кундуз ва кечқурун).

Том остидаги жанг — «ДРУЖБА» (кундуз соат 1, 4 ярим ва кеч соат 8 да).

Капитан Корда — «СПУТНИК» (эрталаб соат 11, кундуз соат 3 ва кеч соат 7, 9 да).

«ЎЗБЕКИСТОН 40 ЙИЛЛИГИ» НОМИДАГИ ТЎЙТЕПА МЕТАЛЛ КОНСТРУКЦИЯСИ ЗАВОДИГА бош бухгалтер лавозимига планлаштиришнинг ва иқтисодий рағбатлантиришнинг янги системаси билан таниш бўлган мутахассис
КЕРАК
Завод турар-жой билан таъминлайди.
Мурожаат учун адрес: Тошкент области, Тўйтепа посёлкаси.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» («ТАШКЕНТСКАЯ ПРАВДА») — орган Ташкентского обкома КП Узбекистана, областного Совета депутатов трудящихся.

Бизнинг АДРЕС: Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, 26 уй

РЕДАКЦИЯ ТЕЛЕФОНЛАРИ: Редактор — В36495. Редактор ўринбосарлари — В35885, В37916. Масъул секретарь — В34808. Пропаганда, адабиёт ва санъат бўлимлари — В31936. Саноат, транспорт ва қурилиш бўлими — В33786. Партия турмуши, Ахборот ва спорт бўлимлари — В35811. Қишлоқ хўжалиги, фан, мактаб ва олий ўқув юртлари бўлимлари — В39050. Совет қурилиши, маиший хизмат ва шаҳар хўжалиги бўлими — В38761, хатлар ва оммавий ишлар бўлими — В34045. Эълонлар бўлими — В38142, Коммутатор — В30249 дан В30258 гача.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг босмахонаси. Тошкент шаҳри.

Р—03115 ИНДЕКС 64697. Б—1655